

[సప్తమో ౭ధ్యాయః ॥ వ. 1-32]

(95)

ద్యేవిరూపే ఇత్యేకాదశర్చస్యసూక్తస్య కుత్స ఉషోగ్ని స్త్రిష్టుష్ ।

(ఇత ఆరభ్యజాతవేదస ఇత్యంతం శుద్ధోగ్నిర్వా) ।

- ద్యే వి॑రూ॒పే చ॑రతః॒ స్వ॒ర్ధే॑ అ॒న్యాన్యా॑ వత్స॒ముప॑ ధాపయేతే ।
 హ॑రి॒రన్య॑స్యాం భవ॑తి స్వ॒ధావా॑-ఇ॒చ్ఛాక్రో అన్య॑స్యాం దదృశే॒ సువ॑ర్చాః ॥ 1
- దశే॑మం త్వష్ట॒ర్జన॑యన్త గర్భ-మత॑న్ద్రాసో॒ యువ॑తయో విభృ॒త్రమ్ ।
 త్రి॒గ్మాసీ॑కం స్వ॒యశ॑సం జనే॒షు వి॒రోచ॑మాన్తం పరి॒షీం న॑యన్తి ॥ 2
- త్రీ॒ణి జా॒నా పరి॑ భూష॒న్త్యస్య॑ స॒ముద్ర॑ ఏకం ది॒వ్యేక॑మపు ।
 పూ॒ర్వామ॑ను ప్ర ది॒శం పా॑ర్థి॒వానా-మృ॑తాన్ ప్ర॒శాస॑ద్వి ద॒ధావ॑నుష్య ॥ 3
- క ఇ॒మం వో ని॒ణ్యమా॑ చి॒కేత॑ వత్సో॒ మాతృ॑ర్జన॒యత॑ స్వ॒ధాభిః॑ ।
 బ॒ప్రీనాం॑ గర్భో॒ అప॑సా॒ముప॑స్థా-న్తహా॒న్తవి॒ర్నిశ్చ॑రతి స్వ॒ధావాన్ ॥ 4
- అవి॑ష్టో॒ వర్ధ॑తే చారు॒రాసు జి॒హ్మానా॑మూర్ధ్వః స్వ॒యశా॑ ఉప॒స్థే ।
 ఉ॒భే త్వష్ట॑ర్భిభ్యతు॒ర్జాయ॑మానాత్ప్రత్రీ॒చీ సింహం॑ ప్రతి॒ జోష॑యేతే ॥ 5 [1]
- ఉ॒భే భద్రే॑ జోష॒యేతే॑ స మే॒నే గా॒వో న వా॒శ్రా ఉప॑ తస్థు॒రేవైః ।
 స దక్షా॑ణాం దక్ష॒పతి॑ర్భూ॒వా-జ్ఞాన్తి॒ యం దక్షి॑ణతో హ॒విర్భిః॑ ॥ 6
- ఉద్యం॑యమీతి సవి॒తేవ॑ బ్రాహూ ఉ॒భే సి॒చౌ య॑తతే భీ॒మ ఋ॒జ్ఞాన్ ।
 ఉచ్చు॑క్రమత్క॒మజ॑తే సి॒మన్మా-న్న॑వా మాతృ॒భ్యో వస॑నా జహాతి ॥ 7
- త్వేషం॑ రూపం కృ॒ణుత॑ ఉత్త॒రం య-త్సం॑ప్ర॒జ్ఞానః॑ సద॒నే గోభి॑రద్భిః ।
 కవి॑ర్బుధ్నం పరి॒ మర్మ॑జ్యతే ధిః సా దే॒వతా॑తా సమి॒తిర్భూ॑వ ॥ 8

ఉరు తే జయః పర్యేతి బుధ్నం విరోచమానం మహిషస్య ధామ ।	
విశ్వేభిరగ్నే స్వయశోభిరిద్ధో ఒదభేభిః పాయుభిః పాహ్యస్మాన్ ॥	9
ధన్వన్తోతః కృణుతే గాతుమూర్మిం శుక్రైరూర్మిభిరభి నక్షతి క్షామ్ ।	
విశ్వా సనాని జరరేషు ధత్తే ఒన్తర్నవాసు చరతి ప్రసూషు ॥	10
ఏవా నో అగ్నే సమిధా వృధానో రేవత్పావక శ్రవసే వి భాహి ।	
తన్నో మిత్రో వరుణో మామహన్తా-మదితిః సిన్ధుః పృథివీ ఉత ద్యౌః ॥	11 [2]

(96)

సప్రత్యథేతి నవర్చస్యసూక్తస్య కుత్స్నే ద్రవిణోదా అగ్నిస్త్రిష్టుప్ ।

స ప్రత్యథా సహస్రా జాయమానః సద్యః కావ్యాని బళధత్త విశ్వా ।	
అశ్చ మిత్రం ధిషణా చ సాధన్ దేవా అగ్నిం ధారయన్త్రవిణోదామ్ ॥	1
స పూర్వయా నివిదా కవ్యతాయో-రిమాః ప్రజా అజనయన్మనూనామ్ ।	
వివస్వతా చక్షసా ద్యామపశ్చ దేవా అగ్నిం ధారయన్త్రవిణోదామ్ ॥	2
తమీళత ప్రథమం యజ్ఞసాధం విశ ఆరీరాహుతమృజ్ఞసానమ్ ।	
ఊర్జః పుత్రం భరతం సృప్రదానుం దేవా అగ్నిం ధారయన్త్రవిణోదామ్ ॥	3
స మాతరిశ్వా పురువారపుష్టి-ర్విదద్గతుం తనయాయ స్వర్విత్ ।	
విశాం గ్రోపా జనితా రోదస్యో-రేవా అగ్నిం ధారయన్త్రవిణోదామ్ ॥	4
నక్తోషాసా వర్ణమామేమ్యానే ధాపయేతే శిశుమేకం సమీచీ ।	
ద్యావాక్షామా రుక్మో అన్తర్వి భాతి దేవా అగ్నిం ధారయన్త్రవిణోదామ్ ॥	5 [3]

రాయో బుధ్విః సంగమనో వసూనాం యజ్ఞస్య కేతుర్మన్మసాధనో వేః ।
 అమృతత్వం రక్షమాణాస ఏనం దేవా అగ్నిం ధారయన్ద్రవిణోదామ్ ॥ 6
 నూ చ పురా చ సదనం రయీణాం జాతస్య చ జాయమానస్య చ క్షామ్ ।
 సతశ్చ గోపాం భవతశ్చ భూరే-రేవా అగ్నిం ధారయన్ద్రవిణోదామ్ ॥ 7
 ద్రవిణోదా ద్రవిణసన్తురస్య ద్రవిణోదాః సనరస్య ప్ర యంసత్ ।
 ద్రవిణోదా వీరవతీమిషం నో ద్రవిణోదా రాసతే దీర్ఘమాయుః ॥ 8
 ఏవా నో అగ్నే సమిధా వృధానో రేవత్పావక శ్రవసే వి భాహి ।
 తన్నో మిత్రో వరుణో మామహన్తా-మదితిః సిన్ధుః పృథివీ ఉత ద్యౌః ॥ 9 [4]

(97)

అపస ఇత్యష్టర్చస్య సూక్తస్య కుత్సుః శుచిరగ్నిరాయత్రీ ।

అప నః శోశుచద్రఘ-మగ్నో శుశుగ్భా రయిమ్ । అప నః శోశుచద్రఘమ్ ॥ 1
 సుక్షేత్రియా సుగాతుయా వసూయా చ యజామహే । అప నః శోశుచద్రఘమ్ ॥ 2
 ప్ర యద్భస్తిష్ఠ ఏషాం ప్రాస్మాకాసశ్చ సూరయః । అప నః శోశుచద్రఘమ్ ॥ 3
 ప్ర యత్తే అగ్నే సూరయో జాయేమహి ప్ర తే వయమ్ । అప నః శోశుచద్రఘమ్ ॥ 4
 ప్ర యదగ్నేః సహస్వతో విశ్వతో యన్తి భానవః । అప నః శోశుచద్రఘమ్ ॥ 5
 త్వం హి విశ్వతోముఖ విశ్వతః పరిభూరసి । అప నః శోశుచద్రఘమ్ ॥ 6
 ద్విషో నో విశ్వతోముఖా-తి నావేవ పారయ । అప నః శోశుచద్రఘమ్ ॥ 7
 స నః సిన్ధుమివ నావయా-తి పర్షా స్వస్తయే । అప నః శోశుచద్రఘమ్ ॥ 8 [5]

(98)

వైశ్వానరస్యేతి తృచస్య సూక్తస్య కుతోవైశ్వానరోగ్నిస్త్రిష్టుమ్ ।

వై॑శ్వా॒నర॑స్య॒ సు॒మతా॑ స్యా॒మ రా॒జా హి క॒ం భు॑వ॒నానా॑మభి॒శ్రీః ।
 ఇ॒తో జా॒తో వి॑శ్వమి॒దం వి చ॑ష్టే వై॒శ్వాన॑రో య॒తతే॑ సూ॒ర్యేణ॑ ॥ 1
 పృ॒ష్టో ది॒వి పృ॒ష్టో అ॒గ్నిః పృ॒థివ్యాం పృ॒ష్టో వి॒శ్వా ఓ॒షధీ॑రా వి॒వేశ॑ ।
 వై॒శ్వాన॑రః సహ॒సా పృ॒ష్టో అ॒గ్నిః స నో॑ ది॒వా స రి॒షః పా॒తు న॒క్తమ్ ॥ 2
 వై॒శ్వాన॑ర త॒వ త॒త్సత్య॑మ-స్త్వస్మా॒నాయో ము॒ఘహా॑నః స॒చన్తామ్ ।
 తన్నో॑ మి॒త్రో వరు॑ణో మామహ॒న్తా-మది॑తిః సి॒న్ధుః పృ॒థివీ॑ ఉ॒త ద్యౌః ॥ 3 [6]

(99)

జాతవేదస ఇత్యేకర్చస్య సూక్తస్య మారీచః కశ్యపో జాతవేదా అగ్నిస్త్రిష్టుమ్ ।

జా॒తవే॑దసే సు॒నవా॑మ సోమ-మరా॒తీయ॑తో ని ద॒హాతి॑ వేదః ।
 స నః॑ ప॒ర్షద॑తి దు॒ర్గాణి॑ వి॒శ్వా నా॒వేవ॑ సి॒న్ధుం దు॒రితా॑త్య॒గ్నిః ॥ 1 [7]

(100)

సయోవృషత్యేకోనవింశత్యుచస్యసూక్తస్యవార్షాగిరా

ఋజ్రాశ్వామ్బురీష సహదేవభయమానసురాధస ఇన్ద్రస్త్రిష్టుమ్ ।

(ఇత ఆరభ్యమరుత్వానిన్ద్ర ఇతి కశ్చిత్ । తన్ను । సర్వానుక్రమాదిభిరనాదృతత్వాత్ ।)

స యో వృ॒షా వృ॒ష్ట్యేభిః॑ స॒మోకా ము॒హో ది॒వః పృ॒థివ్యా॑శ్చ స॒హ్రూత్ ।
 స॒తీన॑స॒త్త్వా హ॒వ్యో భ॑రే॒షు ము॒రుత్వా॑న్నో భ॒వత్వి॑న్ద్ర॒ ఊ॒తీ ॥ 1

యస్యా॑నా॒ష్టః సూ॑ర్య॒స్యేవ॑ యామో భ॒రేభ॑రే వృ॒త్రహా॑ శు॒ష్రో అస్తి॑ ।

వృ॒ష॒న్తమః॑ సఖి॒భిః స్వేభి॑రే॒వై-ర్మరు॑త్వాన్నో భ॒వత్విన్ద॑ ఊ॒తీ ॥ 2

ది॒వో న॑ యస్య॒ రేత॑సో దు॒ఘానాః॑ ప॒న్థాసో॑ యన్తి శ॒వసా॑ప॒రీతాః॑ ।

త్ర॒రద్వే॒షాః సా॑స॒హిః పౌం॑స్వేభి-ర్మరు॒త్వాన్నో భ॒వత్విన్ద॑ ఊ॒తీ ॥ 3

సో అ॒ఙ్గిరో॑భి॒రణ్ణి॑ర॒స్సమో॑ భూ-ద్వృ॒షా వృ॑ష॒భిః సఖి॑భిః సఖా సన్ ।

ఋ॒గ్మిభి॑ర్మృ॒గ్మీ గ్రా॒తుభి॑ర్వే॒ష్టో మ॒రుత్వా॑న్నో భ॒వత్విన్ద॑ ఊ॒తీ ॥ 4

స సూ॑నుభి॒ర్న రు॒ద్రేభి॑ర్వ॒భ్వా నృ॒షాహ్యే॑ సా॒సహ్యో॑ అ॒మిత్రాన్॑ ।

సనీ॑శే॒భిః శ్ర॒వస్యా॑ని తూ॒ర్వ-న్మరు॑త్వాన్నో భ॒వత్విన్ద॑ ఊ॒తీ ॥ 5 [8]

స మ॒న్యుమీః॑ స॒మద॑నస్య క॒ర్తా ౭సా॑కే॒భిర్మృ॒భిః సూ॑ర్యం స॒నత్ ।

అ॒స్మిన్మ॒హన్న॒త్పతిః॑ పు॒రుహూ॑తో మ॒రుత్వా॑న్నో భ॒వత్విన్ద॑ ఊ॒తీ ॥ 6

త॒మూత॑యో ర॒ణయ॑జ్ఞా॒రసా॑తౌ తం క్షే॒మస్య॑ క్షి॒తయః॑ కృ॒ణ్యత॑ త్రామ్ ।

స వి॑శ్వస్య క॒రుణ॑స్వే॒శ ఏకో॑ మ॒రుత్వా॑న్నో భ॒వత్విన్ద॑ ఊ॒తీ ॥ 7

త॒మప్స॑న్త శ॒వస॑ ఉ॒త్సవే॑షు న॒రో న॒రమ॑వ॒సే తం ధ॑నాయ ।

సో అ॒న్దే చి॒త్రమ॑సి జ్యోతి॒ర్విద॑-న్మరు॒త్వాన్నో భ॒వత్విన్ద॑ ఊ॒తీ ॥ 8

స స॒వ్యేన॑ య॒మతి॑ వ్రాధ॒తశ్చి-త్స॑ దక్షి॒ణే సంగృ॑భీ॒తా కృ॑తాని ।

స కీ॑రిణా చి॒త్సని॑తా ధ॒నాని॑ మ॒రుత్వా॑న్నో భ॒వత్విన్ద॑ ఊ॒తీ ॥ 9

స గ్రా॒మేభిః॑ స॒నితా॑ స రథే॒భి-ర్విదే॑ వి॒శ్వాభిః॑ కృ॒ష్టిభి॑ర్న॒వద్య॑ ।

స పౌం॑స్వేభి॒రభి॑భూ॒రశ॑స్తి-ర్మరు॒త్వాన్నో భ॒వత్విన్ద॑ ఊ॒తీ ॥ 10 [9]

స జా॒మిభి॑ర్వ॒త్సమ॑జాతి మీ॒హ్యే ౭జా॑మిభి॒ర్వా పు॒రుహూ॑త ఏ॒వైః ।

అ॒పాం తో॑కస్య॒ తన॑యస్య జే॒షే మ॒రుత్వా॑న్నో భ॒వత్విన్ద॑ ఊ॒తీ ॥ 11

స వజ్రభృద్దస్యహా భీమ ఉగ్రః సహస్రచేతాః శతనీధ ఋభ్వా ।	
చప్రీషో స శవసా పాఞ్చజన్యో మరుత్వాన్నో భవత్విష్ణ ఉఱతీ ॥	12
తస్య వజ్రః క్రన్తతి సృత్స్వర్షా దివో న త్వేషో రవధః శిమీవాన్ ।	
తం సచన్వే సనయస్తం ధనాని మరుత్వాన్నో భవత్విష్ణ ఉఱతీ ॥	13
యస్యాజస్రం శవసా మానముక్థం పరిభుజద్రోదసీ విశ్వతః సీమ్ ।	
స పారిషత్కృతుభిర్మన్తసానో మరుత్వాన్నో భవత్విష్ణ ఉఱతీ ॥	14
స యస్య దేవా దేవతా న మర్తా ఆపశ్చన శవసో అస్తమాపుః ।	
స ప్రరిక్వా త్వక్తసా క్షో దివశ్చ మరుత్వాన్నో భవత్విష్ణ ఉఱతీ ॥	15 [10]
రోహిచ్ఛావా సుమదంశుర్లలామీ-ర్షుక్షా రాయ ఋజ్రాశ్వస్య ।	
వృషణ్వుస్తం బిభ్రతీ ధూర్ష రథం మన్ద్రా చికేత నాహుషీషు విక్షు ॥	16
ఏతత్త్రత ఇన్ద్ర వృష్ణ ఉక్థం వార్షాగిరా అభి గృణన్తి రాధః ।	
ఋజ్రాశ్వః ప్రష్టిభిరమ్బరీషః సహదేవో భయమానః సురాధాః ॥	17
దస్యూఞ్చిమ్యూఽశ్చ పురుహూత ఏవై-ర్షత్వా పృథివ్యాం శర్వా ని బర్హీత్ ।	
స నత్క్షేత్రం సఖిభిః శ్విత్యేభిః సన్తూర్ష్యం సనదపః సువజ్రః ॥	18
విశ్వాహేన్ద్రో అధివక్తా నో అ-స్వపరిహ్పాతాః సనుయామ వాజమ్ ।	
తన్నో మిత్రో వరుణో మామహన్తా-మదితిః సిన్ధుః పృథివీ ఉత ద్యౌః ॥	19 [11]

(101)

ప్రమన్దిన ఇత్యేకాదశర్చస్యసూక్తస్య కుత్స ఇన్దో జగతీ అంత్యాశ్చతస్రిస్త్రిష్టుభః ।

(అద్యా గర్భస్రావిణీతి గుణః)

- ప్ర మన్దినే॑ పి॒తుమద॑ర్చ॒తా వ॒చో యః॑ కృ॒ష్ణగ॑ర్భా ని॒రహ॑స్త్వజి॒శ్వనా॑ ।
 అ॒వ॒స్యవో॑ వృ॒షణం॑ వజ్ర॒దక్షిణం॑ ము॒రుత్వ॑న్తం స॒ఖ్యాయ॑ హ॒వామహే॑ ॥ 1
- యో వ్యం॑సం జా॒హృషాణే॑న మ॒న్యునా॑ యః శ॒మ్భరం॑ యో అ॒హన్పి॑త్రుమ॒వ్రతమ్॑ ।
 ఇ॒న్ద్రో యః॑ శు॒ష్ణమ॑శు॒షం న్యావృ॑ణ్ ము॒రుత్వ॑న్తం స॒ఖ్యాయ॑ హ॒వామహే॑ ॥ 2
- యస్య॑ ద్యా॒వాపృ॑థివీ పౌం॒స్యం ము॒హ-ద్య॑స్య వ్ర॒తే వరు॑ణో యస్య॑ సూ॒ర్యః ।
 యస్యే॑స్త్వస్య॑ సి॒ద్ధవః॑ సశ్చ॒తి వ్ర॒తం ము॒రుత్వ॑న్తం స॒ఖ్యాయ॑ హ॒వామహే॑ ॥ 3
- యో అ॒శ్వానాం॑ యో గ॒వాం గోప॑తి॒ర్వశీ॑ య ఆ॒రితః॑ క॒ర్మణి॑ క॒ర్మణి॑ స్థి॒రః ।
 వీ॒శోశ్చి॑ద్రి॒న్ద్రో యో అ॒సున్వ॑తో వ॒ధో ము॒రుత్వ॑న్తం స॒ఖ్యాయ॑ హ॒వామహే॑ ॥ 4
- యో వి॒శ్వస్య॑ జగ॒తః ప్రా॑ణ॒తస్ప॑తి-ర్యో బ్ర॒హ్మణే॑ ప్ర॒థమో॑ గా అ॒విన్ద॑త్ ।
 ఇ॒న్ద్రో యో ద॒స్రూ-ర॑ధరా॒ం అ॒వాతి॑ర-న్త॒రుత్వ॑న్తం స॒ఖ్యాయ॑ హ॒వామహే॑ ॥ 5
- యః శూ॒రేభి॑ర్వ॒వ్యో యశ్చ॑ భీ॒రుభి॑-ర్యో ధా॒వద్భి॑ర్వాయతే॒ యశ్చ॑ జి॒గ్యుభిః॑ ।
 ఇ॒న్ద్రం యం॑ వి॒శ్వా భు॑వ॒నాభి॑ సం॒దధు॑-ర్త॒రుత్వ॑న్తం స॒ఖ్యాయ॑ హ॒వామహే॑ ॥ 6 [12]
- రు॒ద్రాణా॑మే॒తి ప్ర॒దిశా॑ వి॒చక్ష॑ణో రు॒ద్రేభి॑ర్యోషా తనుతే పృ॒థు జ్రయః॑ ।
 ఇ॒న్ద్రం మ॒నీషా॑ అ॒భ్యర్చ॑తి శ్రు॒తం ము॒రుత్వ॑న్తం స॒ఖ్యాయ॑ హ॒వామహే॑ ॥ 7
- యద్వా॑ ము॒రుత్వః॑ ప॒రమే॑ స॒ధస్తే॑ యద్వా॒వమే॑ వృ॒జనే॑ మా॒దయా॑సే ।
 అ॒త ఆ యా॑హ్యధ॒వరం॑ నో అ॒చ్ఛా త్వా॒యా హ॒విశ్చ॑కృ॒మా స॒త్యరా॑ధః ॥ 8
- త్వా॒యేస్త్వ సో॑మం సు॒షుమా॑ సు॒దక్ష॑ త్వా॒యా హ॒విశ్చ॑కృ॒మా బ్ర॒హ్మవా॑హః ।
 అ॒ధా ని॒యుత్వః॑ సగ॒ణో ము॒రుద్భి॑-ర॒స్మిన్వ॑జ్జే బ॒ర్హిషి॑ మా॒దయ॑స్వ ॥ 9
- మా॒దయ॑స్వ హ॒రిభి॑ర్యే త ఇ॒న్ద్ర వి॑ష్వస్వ శి॒ప్రే వి॑ స్వ॒జస్వ॑ ధేనే॑ ।
 ఆ త్వా॑ సు॒శిప్ర॑ హ॒రయో॑ వహ॒న్తా-శ॒న్తవ్యా॑ని ప్రతి॑ నో జు॒షస్వ॑ ॥ 10

మరుతోస్త్రస్య వృజనస్య గోపా వయమిన్ద్రేణ సనుయామ వాజమ్ ।
 తన్నో మిత్రో వరుణో మామహంతా-మదితిః సిన్ధుః పృథివీ ఉత ద్యౌః ॥

11 [13]

(102)

ఇమాంత ఇత్యేకాదశర్చస్యసూక్తస్య కుత్స ఇంద్రో జగతీ అంత్యాత్రిష్టమ్ ।

- ఇమాం తే ధియం ప్ర భరే మహో మహీ-మస్య స్తోత్రే ధిషణా యత్త అనజే ।
 తముత్సవే చ ప్రసవే చ సాసహి-మిన్ద్రం దేవాసః శవసామదన్నను ॥ 1
- అస్య శ్రవో నద్యః సప్త బిభ్రతి ద్యావా క్షామా పృథివీ దర్శతం వపుః ।
 అస్మే సూర్యాచస్త్రమసాభిచక్షే శ్రద్ధే కమిన్ద్ర చరతో వితర్తురమ్ ॥ 2
- తం స్మా రథం మఘవన్రావ సాతయే జైత్రం యం తే అనుమదామ సంగమే ।
 ఆజా న ఇన్ద్ర మనసా పురుష్పత త్వాయద్భ్యో మఘవచ్ఛర్మ యచ్ఛ నః ॥ 3
- వయం జయేమ త్వయా యుజా వృత-మస్మాక్తమంశముదవా భరేభరే ।
 అస్మభ్యమిన్ద్ర వరివః సుగం కృధి ప్ర శత్రూణాం మఘవన్స్వప్ష్ట్యా రుజ ॥ 4
- నానా హి త్వా హవమానా జనా ఇమే ధనానాం ధర్తరవసా విప్రన్యవః ।
 అస్మాకం స్మా రథమా తిష్ఠ సాతయే జైత్రం హీన్ద్ర నిభృతం మనస్తవ ॥ 5 [14]
- గోజితా బాహూ అమితక్రతుః సిమః కర్మన్మర్మజ్ఞాతమూతిః ఖజంకరః ।
 అకల్ప ఇన్ద్రః ప్రతిమానమోజసా-థా జనా వి హ్వాయస్తే సిప్రాసవః ॥ 6
- ఉత్తే శతాన్మఘవన్నుచ్చ భూయస్త ఉత్సహస్రాద్రిరిచే కృష్టిషు శ్రవః ।
 అమాత్రం త్వా ధిషణా తిత్విషే ము-హ్యధా వృత్రాణి జిఘ్నే పురందర ॥ 7
- త్రివిష్టిధాతు ప్రతిమానమోజస-స్తిస్రో భూమీర్మృవతే త్రీణి రోచనా ।
 అతీదం విశ్వం భువనం వవక్షిధా-శత్రురిన్ద్ర జనుషా సనాదసి ॥ 8

తది॑న్ద్ర పే॑వ వీ॑ర్యం చక॑ర్థ య॑త్స॒సన్తం వజ్రే॑ణాబోధ॑యో ౭హి॑మ్ ।
 అను॑ త్వా ప॑త్వీర్హృ॒షితం వయ॑శ్చ వి॑శ్వే దే॒వాసో అమ॑దన్నను॒ త్వా ॥ 7
 శు॒ష్టం పి॒త్రం కు॑యవం వృ॒త్రమి॑న్ద్ర య॑దావధీ॒ర్వి పు॑రః శ॒మ్భర॑స్య ।
 తన్నో॑ మి॒త్రో వరు॑ణో మామహ॒న్తా-మది॑తిః సిన్ధుః పృ॒థివీ ఉ॑త ద్యౌః ॥ 8 [17]

(104)

యోనిష్ఠ ఇతి నవర్చస్య సూక్తస్య కుత్స ఇంద్రస్త్రిష్ఠమ్ ।

యోని॑ష్ఠ ఇన్ద్ర ని॒షదే॑ అకారి॒ తమా ని పీ॑ద స్వా॒నో నార్యా॑ ।
 వి॒ముచ్యా॑ వయో ౭వ॒సాయా॑శ్వా-న్దోషా వస్తో॑ర్హి॒యసః ప్ర॑ప్తిత్వే ॥ 1
 ఓ త్యే న॒ర ఇన్ద్ర॑మూతయే గు-ర్నూ చి॒త్తాన్త॑ద్యో అధ్వ॑నో జగ॒మ్యాత్ ।
 దే॒వాసో మ॑న్యుం దా॒సస్య శ్చ॑మ్న-నే న ఆ వక్ష॑స్సువి॒తాయ॑ వర్ణమ్ ॥ 2
 అవ॑ త్మనా భ॒రతే॑ కేతవే॒దా అవ॑ త్మనా భ॒రతే॑ ఫే॒నము॑దన్ ।
 క్షీ॒రేణ॑ స్నాత్రః కు॒యవ॑స్య యోషే హూ॒తే తే స్యా॑తాం ప్ర॒వణే॑ శి॒ఫాయాః ॥ 3
 యు॒యోప్ నాభి॑రుప॒రస్యా॑యోః ప్ర పూ॒ర్వాభి॑స్త్రి॒రతే రా॑ష్టి శూ॒రః ।
 అ॒జ్ఞాసీ॑ కు॒లిశీ॑ వీ॒రప॑త్వీ పయో హి॒న్వానా ఉ॑దభి॒ర్భర॑న్తే ॥ 4
 ప్ర॒తి య॑త్యస్య నీ॒ధాద॑ర్మి దస్యో-రోకో నా॒చ్ఛా సద॑నం జా॒నతీ॑ గాత్ ।
 అధ॑ స్మా నో మ॒ఘవ॑ఞ్చర్మ॒తాది-న్మా నో ము॑ఘే॒వ ని॑ష్ఠపీ పరా దాః ॥ 5 [18]
 స త్వం న ఇన్ద్ర॑ సూ॒ర్యే సో అ॑ప్స్వి-నా॒గ్రాస్త్య॑ ఆ భ॒జ జీ॑వశంసే ।
 మాన్త॑రాం భు॒జమా॑ రిరిషో నః శ్రద్ధి॑తం తే మహా॒త ఇన్ద్రి॑యాయ ॥ 6
 అ॒థా మ॑న్యే శ్రతే॑ అస్మా అధాయి వృ॒షో చో॑దస్వ మహా॒తే ధ॑నాయ ।
 మా నో అకృ॑తే పు॒రుహూ॒త యోనా-వి॑న్ద్ర క్షు॒ధ్యద్భ్యో వయ॑ ఆసు॒తిం దాః ॥ 7

మా నో వధీరిస్త్ర మా పరా దా మా నః త్రియా భోజనాని ప్ర మోషీః ।
 ఆణ్డా మా నో మఘవఞ్చక్ర నిర్భే-న్మా నః పాత్రా భేత్సహజానుషాణి ॥ 8
 అర్వాజేహి సోమకామం త్వాహు-రయం సుతస్తస్య పిత్రా మదాయ ।
 ఉర్నువ్యదా జరర ఆ వృషస్య పితేవ నః శృణుహి హూయమానః ॥ 9 [19]

(105)

చస్త్రమా ఇత్యేకోనవింశత్యుచస్యసూక్తస్యాప్త్యస్త్రితోవిశ్వేదేవాః పంక్తిః అంత్యా త్రిష్టుప్ అష్టమీ
 మహాబృహతీ యవమధ్యా । (సూక్తభేదప్రయోగపక్షేతుఅద్యాయా విశ్వేదేవాః ద్వితీయాయా
 రోదసీ తృతీయాయా విశ్వేదేవాః చతుర్థా అగ్నిరోదస్యః తతస్త్రిసృణాం విశ్వేదేవాః అష్టమ్యా
 ఇంద్రరోదస్యః నవమ్యాః సూర్యరశ్మిరోదస్యః దశమ్యా విశ్వేదేవాః ఏకాదశ్యాః సూర్యరశ్మి
 రోదస్యః ద్వాదశ్యా విశ్వేదేవాః తతో ద్వయోరగ్నిరోదసీ తత ఏకస్యా వరుణరోదస్యః
 తతో ద్వయోర్విశ్వేదేవాః తత ఏకస్యా రోదసీ అంత్యాయా విశ్వేదేవాః ।
 ఉత్తరసూక్తద్వయే విశ్వేదేవా ఏవ)

చస్త్రమా అప్సుర్స్తరా సుప్తర్ణో ధావతే ద్రివి ।
 న వో హిరణ్యనేమయః ప్రదం విన్దన్తి విద్యుతో విత్తం మే అస్య రోదసీ ॥ 1
 అర్థమిద్వా ఉ అర్ధిన్ ఆ జాయా యువతే పతిమ్ ।
 తుజ్ఞాతే వృష్ట్యం పయః పరిదాయ రసం దుహే విత్తం మే అస్య రోదసీ ॥ 2
 మో షు దేవా అదః స్వర్-రవ పాది ద్రివస్పరి ।
 మా సోమ్యస్య శంభువః శూనే భూమ కదా చ న విత్తం మే అస్య రోదసీ ॥ 3
 యజ్ఞం పుచ్ఛామ్యవమం స తద్దూతో వి వోచతి ।
 క్వ ఋతం పూర్వ్యం గతం కస్తద్భిభర్తి నూతనో విత్తం మే అస్య రోదసీ ॥ 4
 అమీ యే దేవః స్థన త్రిష్యా రోచనే ద్రివః ।
 కద్వ ఋతం కదస్తృతం క్వ ప్రత్నా వ ఆహుతి-ర్విత్తం మే అస్య రోదసీ ॥ 5 [20]

- కద్వ॑ ఋ॒తస్య॑ ధ॒ర్ణసి॑ కద్వ॑రు॒ణస్య॑ చక్ష॑ణమ్ ।
 కద॑ర్శ్యవె॒ష్టా మ॑హస్వ॒థా-తి॑ క్రామే॒మ దూ॑ఢ్యో వి॒త్తం మే॑ అ॒స్య రో॑దసీ ॥ 6
 అ॒హం సో అ॑స్మి॒ యః పు॒రా సు॒తే వదా॑మి కాని॒ చిత్ ।
 తం మా॑ వ్య॒న్త్యాధ్యో॑తే॒ వృకో॑ న త్త॒ష్ణజం॑ మృ॒గం వి॒త్తం మే॑ అ॒స్య రో॑దసీ ॥ 7
 సం మా॑ తప॒న్త్యభి॑తః స॒పత్నీ॑రి॒వ పర్వ॑వః ।
 మూ॒షో న శి॒శ్నా వ్య॑దన్తి మా॒ధ్యః స్తోతా॑రం తే శత॒క్రతో॑ వి॒త్తం మే॑ అ॒స్య రో॑దసీ ॥ 8
 అమీ॑ యే సప్త॒ రశ్మయ॑-స్స॒త్రా మే॑ నాభి॒రాత॑తా ।
 త్రి॒తస్తద్వే॑దాప్తః స జా॒మిత్వా॑య॒ రేభ॑తి వి॒త్తం మే॑ అ॒స్య రో॑దసీ ॥ 9
 అమీ॑ యే ప॒క్షోక్ష॑ణో మధ్యే॒ తస్థు॑ర్మహో ది॒వః ।
 దే॒వత్రా॑ ను ప్ర॒వాచ్యం॑ స॒ధ్రీచీ॑నా ని వా॒వృతు॑-ర్వి॒త్తం మే॑ అ॒స్య రో॑దసీ ॥ 10 [21]
 సు॒ప్తరా॑ ఏ॒త ఆ॒సతే॑ మధ్య॒ ఆరో॑ధనే ది॒వః ।
 తే సే॑ధన్తి ప్ర॒థో వృ॒క్తం త॑ర॒న్తం య॒హ్వతీ॑ర్షి॒వో వి॒త్తం మే॑ అ॒స్య రో॑దసీ ॥ 11
 నవ్యం॑ తదు॒క్థ్యం హి॑తం దే॒వాసః॑ సుప్ర॒వాచ॑నమ్ ।
 ఋ॒తమ॑ర్షన్తి సి॒న్ధవః॑ స॒త్యం తా॑తాన॒ సూర్యో॑ వి॒త్తం మే॑ అ॒స్య రో॑దసీ ॥ 12
 అగ్నే॑ తవ త్యదు॒క్థ్యం దే॒వేష్వ॑స్త్వాప్యమ్ ।
 స నః॑ స॒త్తో మ॑ను॒ష్యదా॑ దే॒వాన్యక్షి॑ విదు॒ష్టరో॑ వి॒త్తం మే॑ అ॒స్య రో॑దసీ ॥ 13
 స॒త్తో హో॑తా మ॑ను॒ష్యదా॑ దే॒వా అ॑చ్ఛా విదు॒ష్టరః॑ ।
 అగ్ని॑ర్హవ్యా సు॒షూద॑తి దే॒వో దే॒వేషు॑ మే॒ధిరో॑ వి॒త్తం మే॑ అ॒స్య రో॑దసీ ॥ 14
 బ్ర॒హ్మో కృ॑ణోతి వరు॒ణో గా॑తువి॒దం తమీ॑మహే ।
 వ్యూర్ణో॑తి హృ॒దా మ॒తిం నవ్యో॑ జాయతామృ॒తం వి॒త్తం మే॑ అ॒స్య రో॑దసీ ॥ 15 [22]

అసౌ యః పన్థా ఆదిత్యో దివి ప్రవాచ్యం కృతః ।

న స దేవా అతిక్రమే తం మరాస్తో న పశ్యథ విత్తం మే అస్య రోదసీ ॥ 16

త్రితః కూపే ౭వహితో దేవాన్ష్వపత ఉతయే ।

తచ్ఛ్రావ బృహస్పతిః కృణ్వన్నం హూరణాదురు విత్తం మే అస్య రోదసీ ॥ 17

అరుణో మా సకృద్వృకః ప్రథా యన్తం దదర్శ హి ।

ఉజ్జిహితే నిచాయ్యా తష్టేవ పృష్టామయీ విత్తం మే అస్య రోదసీ ॥ 18

ఏనాజ్ఞాషేణ వయమిన్ద్రవన్తో ౭భి ష్యామ వృజనే సర్వవీరాః ।

తన్నో మిత్రో వరుణో మామహన్తా-మదితిః సిన్ధుః పృథివీ ఉత ద్యౌః ॥ 19 [23]

[షోడశో ౭నువాకః ॥ సూ. 106-115]

(106)

ఇన్ద్రం మిత్రమితి సప్తర్షస్య సూక్తస్యకుతోన్ విశ్వేదేవా జగతీ అంత్యా త్రిష్టప్ ।

ఇన్ద్రం మిత్రం వరుణమగ్నిమూతయే మారుత్తం శర్ధో అదితిం హవామహే ।

రథం న దుర్గాద్వసవః సుదానవో విశ్వస్మాన్నో అంహస్రో నిష్ఠిపర్తన ॥ 1

త ఆదిత్యా ఆ గతా సర్వతాతయే భూత దేవా వృత్రతూర్యేషు శంభువః ।

రథం న దుర్గాద్వసవః సుదానవో విశ్వస్మాన్నో అంహస్రో నిష్ఠిపర్తన ॥ 2

అవన్తు నః పితరః సుప్రవాచనా ఉత దేవీ దేవపుత్రే ఋతావృధా ।

రథం న దుర్గాద్వసవః సుదానవో విశ్వస్మాన్నో అంహస్రో నిష్ఠిపర్తన ॥ 3

నరాశంసం వాజినం వాజయన్తిహ క్షయద్వీరం పూషణం సుష్ఠైరీమహే ।

రథం న దుర్గాద్వసవః సుదానవో విశ్వస్మాన్నో అంహస్రో నిష్ఠిపర్తన ॥ 4

బృహస్పతే॑ సదమి॑న్నః సుగం॑ కృధి॑ శం యో॑ర్యతే॑ మను॑ర్ద్వితం॑ తదీ॑మహే॑ ।
 రథం॑ న దు॒ర్గాద్వ॑సవః॑ సుదా॑నవో॑ విశ్వ॑స్మాన్తో॑ అంహ॑స్రో నిష్పి॑పర్తన॑ ॥ 5
 ఇన్ద్రం॑ కుతో॑స్సీ వృ॒త్రహ॑ణం॑ శచీ॑పతిం॑ క్రా॒టే ని॑బా॒హ్మౌ ఋ॑షి॒రహ్వా॑దూతయే॑ ।
 రథం॑ న దు॒ర్గాద్వ॑సవః॑ సుదా॑నవో॑ విశ్వ॑స్మాన్తో॑ అంహ॑స్రో నిష్పి॑పర్తన॑ ॥ 6
 దే॒వైర్షో॑ దే॒వ్యదీ॑త్తిర్ని పా॒తు దే॒వస్త్రా॑తా త్రా॒యత్రా॑మప్రయుచ్చన్ ।
 తన్నో॑ మి॒త్రో వ॑రుణో॑ మామహ॑న్తా-మది॑త్తిః సిన్ధుః॑ పృథి॑వీ ఉత ద్యౌః॑ ॥ 7 [24]

(107)

యజ్ఞోదే॑వానామితి తృచస్య సూక్తస్యకుతోవిశ్వేదే॑వాస్త్రిష్టుప్ ।

య॒జ్ఞో దే॒వానాం॑ ప్రత్యే॑తి సు॒మ్న-మా॑ది॒త్యాస్రో॑ భవ॑తా మృ॒క్షయ॑న్తః ।
 ఆ వో॑ ౭॒ర్వాచీ॑ సు॒మతి॑ర్వృ॒త్యా-దం॑హో శ్చి॒ద్యా వ॑రి॒వోవి॑త్తరా॒సత్ ॥ 1
 ఉప॑ నో దే॒వా అ॒వసా॑ గ॒మ-న్వ॑జ్గి॒రసాం॑ సామ॑భిః స్తూ॒యమా॑నాః ।
 ఇన్ద్ర॑ ఇన్ద్రి॒యైర్మ॑రుతో॑ మ॒రుద్భి॑-రాది॒త్యైర్షో॑ అది॑త్తిః శ॒ర్మ యం॑సత్ ॥ 2
 తన్ను॑ ఇన్ద్ర॒స్తద్వ॑రు॒ణస్తద॑గ్ని-స్తద॒ర్వమా॑ తత్స॒వితా॑ చనో॑ ధాత్ ।
 తన్నో॑ మి॒త్రో వ॑రుణో॑ మామహ॑న్తా-మది॑త్తిః సిన్ధుః॑ పృథి॑వీ ఉత ద్యౌః॑ ॥ 3 [25]

(108)

య ఇన్ద్రాగ్ని॑ ఇతి త్రయోదశర్చస్య సూక్తస్య కుత్స ఇన్ద్రాగ్ని॑ త్రిష్టుప్ ।

య ఇన్ద్రా॑గ్ని చి॒త్రత॑మో రథో॑ వా-మ॒భి వి॑శ్వా॒ని భు॑వనా॒ని చ॑ష్టే ।
 తేనా॑ యా॒తం స॒రథం॑ తస్త్రి॒వాంసా-థ్వా॑ సోమ॑స్య పి॒బతం॑ సు॒తస్య॑ ॥ 1

- యావ॑ది॒దం భు॑వ॒నం వి॒శ్వమ॑-స్త్వ॒రువ్య॑చా॒ వరి॒మతా॑ గభీ॒రమ్ ।
 తా॑వా॒ అయం॑ పా॒తవే॑ సో॒మో అ॒-స్త్వర॑మి॒న్ద్రాగ్ని॑ మన॒సే యు॑వభ్యామ్ ॥ 2
- చ॒క్రాథే॑ హి స॒త్ర్యఽఽఞ్నా॑మ భద్రం స॒ద్ధీచీ॑నా వృ॒తహ॑ణా ఉ॒త స్థః॑ ।
 తా॑వి॒న్ద్రాగ్ని॑ స॒త్ర్యఞ్చ॑ నిష॒ద్యా వృ॒ష్ణః సో॑మ॒స్య వృ॒షణా॑ వృ॒షేథా॑మ్ ॥ 3
- సమి॑ద్ధే॒ష్వగ్ని॑ష్వా॒నజా॑నా య॒తస్రు॑చా బ॒ర్హిరు॑ తి॒స్తిరా॑ణా ।
 త్రీ॒వైః సో॒మైః పరి॑షి॒క్తేభి॑ర్॒ర్వా-గే॑న్ద్రాగ్ని॒ సౌమ॑న॒సాయ॑ యా॒తమ్ ॥ 4
- యా॒నీన్ద్రా॑గ్ని చ॒క్రధు॑ర్వీ॒ర్యాణి॑ యా॒ని రూ॒పాణ్యు॑త వృ॒ష్ణాని॑ ।
 యా॑ వాం ప్ర॒తాని॑ స॒ఖ్యా శి॒వాని॑ తే॒భిః సో॑మ॒స్య పి॒బతం॑ సు॒తస్య॑ ॥ 5 [26]
- యద॑బ్ర॒వం ప్ర॒థమం॑ వాం వృ॒ణానో॑ఽ ౩ ౭యం సో॒మో అసు॑రైర్నో వి॒హవ్యః॑ ।
 తాం స॒త్ర్యాం శ్ర॒ద్ధామ॒భ్యా హి యా॑త-మ॒థా సో॑మ॒స్య పి॒బతం॑ సు॒తస్య॑ ॥ 6
- యది॑న్ద్రాగ్ని॒ మద॑క్షః స్వే దు॒రోణే॑ య॒ద్భ్రహ్మ॑ణి రాజ॒ని వా య॑జత్రా ।
 అ॒తః పరి॑ వృ॒షణా॑వా హి యా॒త-మ॒థా సో॑మ॒స్య పి॒బతం॑ సు॒తస్య॑ ॥ 7
- యది॑న్ద్రాగ్ని॒ యదు॑షు తు॒ర్వశే॑షు య॒ద్భ్రహ్మ॑ష్య॒సుషు॑ పూ॒రుషు॑ స్థః ।
 అ॒తః పరి॑ వృ॒షణా॑వా హి యా॒త-మ॒థా సో॑మ॒స్య పి॒బతం॑ సు॒తస్య॑ ॥ 8
- యది॑న్ద్రాగ్ని॒ అవ॑మ॒స్యాం పృ॒థివ్యాం॑ మ॒ధ్యమ॒స్యాం ప॒రమ॒స్యాము॑త స్థః ।
 అ॒తః పరి॑ వృ॒షణా॑వా హి యా॒త-మ॒థా సో॑మ॒స్య పి॒బతం॑ సు॒తస్య॑ ॥ 9
- యది॑న్ద్రాగ్ని॒ ప॒రమ॒స్యాం పృ॒థివ్యాం॑ మ॒ధ్యమ॒స్యామ॒వమ॒స్యాము॑త స్థః ।
 అ॒తః పరి॑ వృ॒షణా॑వా హి యా॒త-మ॒థా సో॑మ॒స్య పి॒బతం॑ సు॒తస్య॑ ॥ 10
- యది॑న్ద్రాగ్ని॒ దివి॑ షో॒ యత్పృ॑థి॒వ్యాం యత్ప॑ర్వతే॒ష్వోష॑ధీ॒ష్వప్సు॑ ।
 అ॒తః పరి॑ వృ॒షణా॑వా హి యా॒త-మ॒థా సో॑మ॒స్య పి॒బతం॑ సు॒తస్య॑ ॥ 11

యది॑న్ద్రాగ్ని॑ ఉది॑తా॒ సూర్య॑స్య మధ్యే॑ దివః॒ స్వధయా॑ మాదయే॑థే ।
 అతః॑ పరి॒ వృష॑ణావా హి యాత-మథా॑ సోమ॑స్య పిబతం సుత॑స్య ॥ 12
 ఏవే॑న్ద్రాగ్ని॑ పపి॒వాంసా॑ సుత॑స్య విశ్వా॑స్మభ్యం సం జయ॑తం ధనా॑ని ।
 తన్నో॑ మిత్రో వరు॑ణో మామహ॑న్తా-మది॑తిః సిన్ధుః పృథి॑వీ ఉత ద్యౌః ॥ 13 [27]

(109)

విహ్యమిత్యష్టర్చస్య సూక్తస్య కుత్స ఇంద్రాగ్ని త్రిష్టుప్ ।

వి హ్య॑ఖ్యం మన॑సా వస్య॑ ఇచ్చ-న్నిన్ద్రా॑గ్ని జ్ఞాస ఉత వా సజా॑తాన్ ।
 నాన్యా॑ యువత్ర॑మతిరస్తి మహ్యం॑ స వాం ధి॑యం వాజయన్తి॑మతక్షమ్ ॥ 1
 అశ్ర॑వం హి భూ॑రిదావత్ర॑రా వాం విజా॑మాతురుత వా ఘా స్యా॑లాత్ ।
 అథా॑ సోమ॑స్య ప్రయ॑తీ యువభ్యా-మిన్ద్రా॑గ్ని సోమం జనయా॑మి నవ్యమ్ ॥ 2
 మా చ్చే॑ద్మ ర॒త్నీం రితి॑ నాధ॑మానాః పిత॑వణాం శక్తి॑రనుయచ్ఛమానాః ।
 ఇన్ద్రా॑గ్నిభ్యాం కం వృష॑ణో మదన్తి తా హ్యద్రీ॑ ధిషణా॑యా ఉపస్థే ॥ 3
 యువా॑భ్యం దే॒వీ ధిష॑ణా మదాయే-న్ద్రా॑గ్ని సోమ॑ముశతీ సునో॑తి ।
 తావ॑శ్వినా భద్ర॑హస్తా సుపా॑ణీ ఆ ధా॑వతం మధు॑నా పృజ్ఞు॑మపు ॥ 4
 యువా॑మిన్ద్రాగ్ని॑ వసు॑నో విభా॑గే తవస్త॑మా శుశ్ర॑వ వృత్ర॑హత్యే ।
 తావా॑ సద్యా బర్హి॑షి యజ్ఞే॑ అస్మి-న్ర చర్ష॑ణీ మదాయే॑థాం సుత॑స్య ॥ 5 [28]
 ప్ర చర్ష॑ణీభ్యః పృత॑నాహవే॑షు ప్ర పృథి॑వ్యా రిరిచా॑థే దివశ్చ ।
 ప్ర సింధు॑భ్యః ప్ర గి॒రిభ్యో॑ మహి॑త్వా ప్రేన్ద్రా॑గ్ని విశ్వా॑ భువనా॑త్యన్యా ॥ 6
 ఆ భ॑రతం శిక్ష॑తం వజ్ర॑బాహూ అస్మా॑ ఇన్ద్రా॑గ్ని అవతం శచీ॑భిః ।
 ఇమే॑ ను తే ర॒శ్మయః॑ సూర్య॑స్య యేభిః॑ సపి॑త్వం పిత॑రో న ఆసన్ ॥ 7

పురందరా శిక్షతం వజ్రహస్తా-స్మాః ఇన్ద్రాగ్ని అవతం భరేషు ।

తన్నో మిత్రో వరుణో మామహస్తా-మదితిః సిన్ధుః పృథివీ ఉత ద్యౌః ॥

8 [29]

(110)

తతం మ ఇతి నవర్చస్య సూక్తస్యకుత్స ఋభవో జగతీపంచమ్యంత్యే త్రిష్టభౌ ।

తతం మే అపస్తదు తాయతే పునః స్వాదిష్టా ధీతిరుచథాయ శస్యతే ।

అయం సముద్ర ఇహ విశ్వదేవ్యః స్వాహాకృతస్య సము తృష్టత ఋభవః ॥ 1

అభోగయం ప్ర యద్దిచ్చన్త ఐతనా-పాకాః ప్రాజ్ఞో మమ కే చిద్రాపయః ।

సౌధన్వనాసశ్చరితస్య భూమనా-గచ్ఛత సవితుర్దాశుషో గృహమ్ ॥ 2

తత్సవితా వో ఽమృతత్వమాసువ-దగోహ్యం యచ్ఛవయన్త ఐతన ।

త్యం చిచ్చమసమసురస్య భక్షణ-మేకం సన్తమకృణుతా చతుర్వయమ్ ॥ 3

విష్ణ్వీ శమీ తరణితేవన వాఘతో మరానః సన్తో అమృతత్వమానశుః ।

సౌధన్వనా ఋభవః సూరచక్షసః సంవత్సరే సమపుచ్ఛన్త ధీతిభిః ॥ 4

క్షేత్రమివ వి మముస్తేజనేన- ఏకం పాత్రమృభవో జేహమానమ్ ।

ఉపస్తుతా ఉపమం నాధమానా అమర్త్యేషు శ్రవ ఇచ్చమానాః ॥ 5 [30]

ఆ మనీషామన్తరిక్షస్య నృభ్యః స్రుచేవ ఘృతం జుహవామ విదృణా ।

తరణిత్యా యే పితురస్య సశ్చిర ఋభవో వాజమరుహన్దివో రజః ॥ 6

ఋభుర్న ఇన్ద్రః శవసా నవీయా-న్యభుర్వాజేభిర్వసుభిర్వసుర్దదిః ।

యుష్మాకం దేవతా అవసాహని ప్రియే-౩ ఽభి తిష్ఠేమ పృత్నుతీరసున్వతామ్ ॥ 7

నిశ్చర్మాణ ఋభవో గామపింశత సం వత్సేనాస్యజతా మాతరం పునః ।

సౌధన్వనాసః స్వప్తస్యయా నరో జిప్రీ యువానా పితరాకృణోతన ॥ 8

వాజే॑భి॒ర్నో॑ వాజ॑సాతా వవి॑డ్భ్య-భు॒మా ~ ఇ॒న్ద్ర చి॒త్రమా॑ ద॒ర్శి రా॑ధః ।

తన్నో॑ మి॒త్రో వ॑రుణో॑ మామహ॑న్తా-మది॑తిః సి॒న్ధుః పృ॒థివీ॑ ఉ॒త ద్యౌః॑ ॥

9 [31]

(111)

తక్షన॑థమి॒తిపంచ॑ర్చస్య సూ॒క్తస్య॑ కు॒తృబు॒భవో॑ జగతీ॑ అంత్యా॑ త్రి॒ష్టప్ ॥

తక్ష॑న॒థం సు॒వృతం॑ వి॒దృనా॑ప॒స-స్తక్ష॑న్ద్రో ఇ॒న్ద్రవా॑హో వృ॒షణ్య॑సూ ।

తక్ష॑న్ది॒తృభ్యా॑మృ॒భవో॑ యు॒వద్వయ-స్తక్ష॑న్వ॒త్సాయ॑ మా॒తరం॑ స॒చాభు॑వమ్ ॥ 1

ఆ నో॑ య॒జ్ఞాయ॑ తక్ష॑త ఋ॒భుమ॑ద్వయః క్ర॒త్వే దక్షా॑య సు॒ప్రజా॑వ॒తీమి॑షమ్ ।

యథా॑ క్షయా॒మ సర్వ॑వీ॒రయా॑ వి॒శా తన్నః॑ శ॒ర్ధాయ॑ ధా॒సథా॑ స్వి॒న్ద్రియమ్ ॥ 2

ఆ తక్ష॑త సా॒తిమ॑సృ॒భ్యమృ॑భవః సా॒తిం రథా॑య సా॒తిమ॑ర్వతే॒ నరః॑ ।

సా॒తిం నో॑ జై॒త్రీం సం మ॑హే॒త వి॒శ్వహో॑ జా॒మిమ॑జా॒మిం పృత॑నాసు స॒క్షణీ॑మ్ ॥ 3

ఋ॒భుక్ష॑ణమి॒న్ద్రమా హు॑వ ఉ॒తయ॑ ఋ॒భున్వా॑జా॒న్తరు॑తః సో॒మపీ॑తయే ।

ఉ॒భా మి॒త్రావ॑రుణా నూ॒సమ॑శ్వి॒నా తే నో॑ హి॒స్వన్తు॑ సా॒తయే॑ ద్రి॒యే జి॒షే ॥ 4

ఋ॒భుర్భ॑రాయ॒ సం శి॑శాతు సా॒తిం స॑మ॒ర్తజి॑ద్వా॒జో అస్మా॑ అ॒విష్టు॑ ।

తన్నో॑ మి॒త్రో వ॑రుణో॑ మామహ॑న్తా-మది॑తిః సి॒న్ధుః పృ॒థివీ॑ ఉ॒త ద్యౌః॑ ॥ 5 [32]

(112)

ఈ॑శే॒ద్యావా॑పృథి॒వీ ఇతి॑ పంచ॒వింశత్య॑చస్యసూ॒క్తస్య॑ కు॒తృః ఆ॒ద్యాయా॑ ద్యా॒వాపృథి॑వ్యగ్నృ॒శ్విసః॑

శి॒ష్టానా॑మ॒శ్వినో॑ జగతీ॑ అంత్యే॑ ద్వే త్రి॒ష్టభౌ॑ ।

ఈ॑శే॒ ద్యా॒వాపృథి॑వీ పూ॒ర్వచి॑త్తయే॒ ఽగ్నిం॑ ఘ॒ర్మం సు॒రుచ॑ం యా॒మన్తి॑ష్టయే॒ ॥

యా॒భిర్భ॑రే॒ కార॑మంశాయ॒ జిన్వ॑థ-స్తా॒భిరూ॑ ఘ॒ ఉతి॑భి॒రశ్వి॑నా గ॒తమ్ ॥ 1

- యువో॑ర్దా॒నాయ॑ సు॒భరా॑ అ॒సశ్చ॑తో రథ॒మా త॑స్థు॒ర్వచ॑సం న మ॒న్తవే॑ ।
 యాభి॑ర్ధి॒యో ౭వ॑ధః క॒ర్మన్మి॑ష్టయే తాభి॑రూ ఘ ఊతిభి॑రశ్వి॒నా గతమ్ ॥ 2
- యు॒వం తా॑సాం ది॒వ్యస్య॑ ప్ర॒శాస॑నే వి॒శాం క్ష॑యథో అ॒మృత॑స్య మ॒జ్మనా॑ ।
 యాభి॑రే॒నుమ॑స్వం పి॒న్వథో॑ నరా తాభి॑రూ ఘ ఊతిభి॑రశ్వి॒నా గతమ్ ॥ 3
- యాభిః॑ ప॒రిజ్ఞా త॑న॒యస్య॑ మ॒జ్మనా॑ ద్వి॒మాతా॑ తూర్ను త॒రణి॑ర్విభూష॒తి ।
 యాభి॑స్త్రి॒మస్తు॑రభ॒వద్విచ॑క్షణ-స్తాభి॑రూ ఘ ఊతిభి॑రశ్వి॒నా గతమ్ ॥ 4
- యాభీ॑ రే॒భం ని॑వృతం సిత॒మధ్య॑ ఉ॒ద్యన్త॑న॒మైర॑యతం స్వ॒ర్తృశే॑ ।
 యాభిః॑ క॒ణ్వం ప్ర॑ సి॒షాస॑న్తమావ॒తం తాభి॑రూ ఘ ఊతిభి॑రశ్వి॒నా గతమ్ ॥ 5 [33]
- యాభి॑రన్త॒కం జ॑స॒మాన॑మా॒రణే॑ భు॒జ్యం యాభి॑రవ్యధిభి॑ర్జిజ్విన్వ॒ధుః ।
 యాభిః॑ క॒ర్మన్మం॑ వ॒య్యం చ॑ జిన్వ॒థ-స్తాభి॑రూ ఘ ఊతిభి॑రశ్వి॒నా గతమ్ ॥ 6
- యాభిః॑ శు॒చన్తి॑ ధ॒న్తసాం॑ సు॒షంస॑దం త॒వ్తం ఘ॑ర్మమో॒మ్యావ॑న్తమ॒త్రయే॑ ।
 యాభిః॑ పృ॒శ్నిగుం॑ పు॒రుకు॑త్సమావ॒తం తాభి॑రూ ఘ ఊతిభి॑రశ్వి॒నా గతమ్ ॥ 7
- యాభిః॑ శచీ॑భి॒ర్వృష॑ణా ప॒రావృ॑జం ప్రా॒న్తం శ్రో॑ణం చక్ష॒స ఏత॑వే కృ॒థః ।
 యాభి॑ర్వర్తి॒కాం గ్ర॑సి॒తామ॑ము॒ఞ్చతం॑ తాభి॑రూ ఘ ఊతిభి॑రశ్వి॒నా గతమ్ ॥ 8
- యాభిః॑ సి॒న్ధం మ॑ధు॒మన్త॑మ॒సశ్చ॑తం వసి॒ష్ఠం యాభి॑రజ॒రావ॑జిన్వ॒తమ్ ।
 యాభిః॑ కు॒త్సం శ్రు॑త॒ర్యం న॑ర్యమావ॒తం తాభి॑రూ ఘ ఊతిభి॑రశ్వి॒నా గతమ్ ॥ 9
- యాభి॑ర్విశ్ప॒లాం ధ॑న్తసా॒మథ॑ర్వ్యం స॒హస్ర॑మీ॒హ్మ ఆ॒జావ॑జిన్వ॒తమ్ ।
 యాభి॑ర్వశ॒మశ్శ్వం॑ ప్రే॒ణిమా॑వ॒తం తాభి॑రూ ఘ ఊతిభి॑రశ్వి॒నా గతమ్ ॥ 10 [34]
- యాభిః॑ సు॒దానూ॑ ఖె॒శిజా॑య వ॒ణిజే॑ ద్వి॒ర్షశ॑వ॒సే మ॑ధు॒ కోశో॑ అక్ష॒రత్ ।
 కక్షీ॑వ॒న్తం స్తో॒తారం॑ యాభి॑రావ॒తం తాభి॑రూ ఘ ఊతిభి॑రశ్వి॒నా గతమ్ ॥ 11

- యాభీ॑ ర॒సాం క్షో॑ద॒సోద్దుః॑ పి॒పిన్వ॑ధు-ర॒నశ్వం॑ యాభీ॑ ర॒థమా॑వ॒తం జి॑షే ।
 యాభి॑స్త్రిశో॑క॒ ఉ॒స్రియా॑ ఉ॒దాజ॑త తాభి॑రూ ఘ॒ ఊతిభి॑ర॒శ్వినా॑ గ॒తమ్ ॥ 12
- యాభిః॑ సూ॒ర్యం పరి॑యాధః ప॒రావతి॑ మ॒న్తాతారం॑ క్షైత్రప॒త్యేష్వా॑వ॒తమ్ ।
 యాభి॑ర్విప్రం ప్ర భ॒రదా॑జమావ॒తం తాభి॑రూ ఘ॒ ఊతిభి॑ర॒శ్వినా॑ గ॒తమ్ ॥ 13
- యాభి॑ర్మహోమతి॒ధిగ్వం క॑శోజు॒వం ది॒వోదా॑సం శ॒మ్భుర॑హత్య ఆవ॒తమ్ ।
 యాభిః॑ పూ॒ర్భిద్యే॑ త్ర॒నద॑స్యమావ॒తం తాభి॑రూ ఘ॒ ఊతిభి॑ర॒శ్వినా॑ గ॒తమ్ ॥ 14
- యాభి॑ర్వప్రం వి॒పిపా॑నముప॒స్తుతం క॒లిం యాభి॑ర్విత్త॒జానిం దు॑వ॒స్యథః॑ ।
 యాభి॑ర్వ్యశ్వము॒త పృ॒థిమా॑వ॒తం తాభి॑రూ ఘ॒ ఊతిభి॑ర॒శ్వినా॑ గ॒తమ్ ॥ 15 [35]
- యాభి॑ర్నూ శ॒యవే॑ యాభి॑రత్రయే॒ యాభిః॑ పు॒రా మన॑వే గ్రా॒తుమీ॑షధుః ।
 యాభిః॑ శా॒రీరా॑జతం సూ॒మర॑శ్యయే తాభి॑రూ ఘ॒ ఊతిభి॑ర॒శ్వినా॑ గ॒తమ్ ॥ 16
- యాభిః॑ ప॒ఠర్వా॑ జ॒ఠర॑స్య మ॒జ్జనా॑-గ్ని॒ర్నాదీ॑దే॒చ్ఛిత ఇ॒ద్ధో అ॒జ్జున్నా॑ ।
 యాభిః॑ శ॒ర్యా॑తమవ॒థో మహా॑ధనే తాభి॑రూ ఘ॒ ఊతిభి॑ర॒శ్వినా॑ గ॒తమ్ ॥ 17
- యాభి॑ర॒జ్గిరో॑ మన॒సా ని॒రణ్య॑థో ౭గ్రం గ॒చ్ఛథో॑ వి॒వరే॑ గోఅ॒ర్ణసః॑ ।
 యాభి॑ర్మనుం శూ॒రమి॑షా స॒మావ॑తం తాభి॑రూ ఘ॒ ఊతిభి॑ర॒శ్వినా॑ గ॒తమ్ ॥ 18
- యాభిః॑ ప॒త్నిర్వి॑మదాయ న్నూ॒హాథు-రా॑ ఘ॒ వా యాభి॑ర॒రుణీ॑రశి॒క్షతమ్ ।
 యాభిః॑ సు॒దాస॑ ఊ॒హాథుః సు॒దేవ్యం॑౨ తాభి॑రూ ఘ॒ ఊతిభి॑ర॒శ్వినా॑ గ॒తమ్ ॥ 19
- యాభిః॑ శం॒తాతీ॑ భవ॒థో దదా॑శుషే భు॒జ్యం యాభి॑రవ॒థో యాభి॑ర॒ద్రిగుమ్ ।
 ఓ॒మ్యావ॑తీం సు॒భరా॑మృత॒స్తుభం తాభి॑రూ ఘ॒ ఊతిభి॑ర॒శ్వినా॑ గ॒తమ్ ॥ 20 [36]
- యాభిః॑ కృ॒శాను॑మసనే దు॒వస్య॑థో జు॒వే యాభి॑రూ॒నో అ॒ర్వస్త॑మావ॒తమ్ ।
 మధు॑ ప్రి॒యం భ॑ర॒థో య॒త్సర॑ద్భ్య-సాభి॑రూ ఘ॒ ఊతిభి॑ర॒శ్వినా॑ గ॒తమ్ ॥ 21

యాభి॑ర్న॒రం గో॑షు॒యుధం॑ స్త॒షాహ్యే॑ క్షే॒త్రస్య॑ సా॒తా తన॑యస్య॒ జిస్వ॑థః ।

యాభీ॑ ర॒థాల॑ అ॒వథో॑ యాభి॑ర॒ర్వత-సా॑భి॒రూ షు॑ ఊ॒తిభి॑ర॒శ్వినా॑ గ॒తమ్ ॥ 22

యాభిః॑ కు॒త్స॑మార్జు॒నేయం॑ శ॒తక్ర॑తూ ప్ర॒ తుర్వీ॑తిం ప్ర॒ చ ద॒భీతి॑మా॒వతమ్॑ ।

యాభి॑ర్జ్వ॒సన్తిం॑ పు॒రుష॑న్తి॒మావ॑తం తాభి॑రూ షు॒ ఊ॒తిభి॑ర॒శ్వినా॑ గ॒తమ్ ॥ 23

అ॒ప్స॒వతీ॑మ॒శ్వినా॑ వా॒చమ॑స్మే కృ॒తం నో॑ ద॒స్రా వృ॑ష॒ణా మనీ॑షామ్ ।

అ॒ద్రూ॒త్యే ౭వ॑సే ని హ్వా॒యే వాం వృ॒ధే చ॑ నో భ॒వతం॑ వా॒జసా॑తా ॥ 24

ద్యు॑భి॒రక్తు॑భిః పరి॑ పా॒తమ॑స్మా-సరి॑ష్టేభి॒రశ్వి॑నా సౌభ॑గేభిః ।

తన్నో॑ మి॒త్రో వరు॑ణో మా॒మహ॑న్తా-మది॑తిః సి॒న్ధుః పృ॒థివీ॑ ఉ॒త ద్యౌః ॥ 25[37]

॥ ఇతి ప్రథమో ౭ష్ఠకే సప్తమో ౭ధ్యాయః ॥

॥ ప్రథమాష్టకే సూక్తసంఖ్యా 121 ఋచః 1370 ॥

॥ సప్తమాధ్యాయే వర్గాః 37 సూక్తాని 18 ఋచః 179 ॥

[అష్టమోఽధ్యాయః ॥ వ.1-26]

(113)

ఇదం శ్రేష్ఠమితివింశత్యుచస్యకుత్సఉషా ద్వితీయాయా అర్ధర్షోరాత్రిస్త్రిష్టమ్ ।

- ఇదం శ్రేష్ఠం జ్యోతిషాం జ్యోతిరాగా-చ్ఛిత్రః ప్రకేతో అజనిష్ఠ విభా ।
 యథా ప్రసూతా సవితుః సవాయం ఏవా రాత్ర్యుషసే యోనిమారైక్ ॥ 1
- రుశద్వత్సా రుశతీ శ్వేత్యాగా-దారైగు కృష్ణా సదనాన్యస్యాః ।
 సమాసబన్ధా అమృతే అనూచీ ద్యావౌ వర్ణం చరత ఆమినానే ॥ 2
- సమానో అధ్వా స్వస్రోరసన్త-స్తమన్యాన్యా చరతో దేవశిష్టే ।
 న మేధేతే న తస్థతుః సుమేకే నక్తోషాసా సమనసా విరూపే ॥ 3
- భాస్వతీ నేత్రీ సూన్యతానా-మచేతి చిత్రా వి దురో న ఆవః ।
 ప్రార్థ్యా జగద్వ్యు నో రాయో అఖ్య-దుషా అజీగర్భవనాని విశ్వా ॥ 4
- జిహ్వాశ్చేఽచరితవే ముఘో-న్యాభోగయ ఇష్టయే రాయ ఉ త్వమ్ ।
 ద్రభం పశ్యద్భ్య ఉర్వియా విచక్ష ఉషా అజీగర్భవనాని విశ్వా ॥ 5[1]
- క్షత్రాయ త్వం శ్రవసే త్వం మహీయా ఇష్టయే త్వమర్థమివ త్వమిత్యై ।
 విసదృశా జీవితాభిప్రచక్ష ఉషా అజీగర్భవనాని విశ్వా ॥ 6
- ఏషా దివో దుహితా ప్రత్యదర్శి వ్యుచ్ఛన్నీ యువతిః శుక్రవాసాః ।
 విశ్వస్యేశానా పార్థివస్య వస్వ ఉషో అద్యేహ సుభగే వ్యుచ్ఛ ॥ 7
- ప్రరాయతీనామన్వేతి పాథ ఆయతీనాం ప్రథమా శశ్వతీనామ్ ।
 వ్యుచ్ఛన్నీ జీవముదీరయ-న్త్యుషా మృతం కం చన జోధయన్తీ ॥ 8

- ఉషో॑ యద॑గ్నిం స॒మిధే॑ చ॒కర్త॑ వి॒ యదా॑వశ్చక్ష॒సా సూ॑ర్యస్య ।
 యన్మా॑నుషాన్త్యక్ష్యమా॒ణాః అజీ॑గ-స్తద్దే॒వేషు॑ చకృ॒షే భద్ర॑మ॒ష్టుః ॥ 9
- కియా॑త్యా యత్స॒మయా॑ భ॒వాతి॑ యా॒ వ్యూషు॑ర్యాశ్చ నూ॒నం వ్యు॑చ్ఛాన్ ।
 అను॑ పూ॒ర్వాః కృప॑తే వావశా॒నా ప్ర॒దీధ్యా॑నా జోష॒మన్యాభీ॑రేతి ॥ 10 [2]
- ఈ॒యుష్టే॑ యే పూ॒ర్వత॑రామపశ్య-న్వ్యుచ్చ॒న్తీముష॑సం మ॒ర్త్యాసః॑ ।
 అస్మా॑భీరూ ను ప్ర॒తిచక్షా॑భూ-దో తే॒ యన్తి॑ యే అ॒పరీ॑షు పశ్యాన్ ॥ 11
- యావ॑యద్వేషా॒ ఋత॑వా ఋతే॒జాః సు॒మూవ॑రీ సూన్యతా॒ ఈర॑యన్తీ ।
 సు॒మఙ్గలీ॑ర్భిభ్రతీ దే॒వవీ॑తి-మిహాద్యోషః శ్రేష్ఠ॑తమా వ్యుచ్చ ॥ 12
- శశ్వ॑త్సురోషా వ్యువాస దే॒వ్య-థో అ॒ద్యేదం॑ వ్యావో మ॒ఘోనీ॑ ।
 అథో॑ వ్యుచ్ఛాదుత్త॒రాః అను॑ ద్యూ-న జరామృతా॒ చరతి॑ స్వధాభిః ॥ 13
- వ్య॒ఙ్గోభీ॑ర్దివ ఆతాస్వద్యౌ-దప కృష్ణాం నిర్ణి॒జం దే॒వ్యావః॑ ।
 ప్ర॒జోధ॑యన్త్యరుణేభిరశ్వై-రోషా యాతి॑ సుయుజా రథే॒న ॥ 14
- అవహా॑న్తీ పోష్యా వార్యాణి చి॒త్రం కే॒తుం కృ॑ణుతే చేకితానా ।
 ఈ॒యుషీ॑ణాముప్రమా శశ్వతీనాం విభాతీనాం ప్రథ॒మోషా వ్యశ్వైత్ ॥ 15[3]
- ఉదీ॑ర్ష్యం జీవో అసు॒ర్న ఆ॒గ్రా-దప॑ ప్రాగ్రాత్తమ ఆ జ్యోతి॑రేతి ।
 ఆరై॑కృన్ధాం యాత॒వే సూ॒ర్యాయా-గన్మ॑ యత్ర ప్రతి॒రన్త ఆయుః॑ ॥ 16
- సూ॒మనా॑ వాచ ఉదియర్తి వహ్నిః స్త॒వానో రే॒భ ఉష॑సో విభాతీః ।
 అ॒ద్యా తదు॑చ్చ గృణతే మ॒ఘో-న్యస్మే॑ ఆయుర్ని దిదీహి ప్ర॒జావత్ ॥ 17
- యా గో॑మతీ రుష॒సః సర్వ॑వీరా వ్యుచ్చ॒న్తి దా॒శుషే॑ మ॒ర్త్యాయ॑ ।
 వాయో॑రివ సూన్యతానాముద్రే॒ తా అ॒శ్వదా॑ అశ్వవత్సోమసుత్వా ॥ 18

మా నస్తోకే తనయే మా న ఆయా మా నో గోషు మా నో అశ్వేషు రీరిషః ।	
వీరాన్మా నో రుద్ర భామితో వధీ-ర్షవిష్మన్తః సదమిత్వా హవామహే ॥	8
ఉప తే స్తోమాస్సుశుపా ఇవాకరం రాస్వా పితర్మరుతాం సుమ్మమస్మే ।	
భద్రా హి తే సుమతిర్మృక్షయత్తమా-ధా వయమవ ఇతే వృణీమహే ॥	9
ఆరే తే గోఘ్నుత పూరుషఘ్నుం క్షయద్వీర సుమ్మమస్మే తే అస్తు ।	
మృళా చ నో అధి చ బ్రూహి దేవా-ధా చ నః శర్మ యచ్చ ద్విబర్హాః ॥	10
అవోచామ నమో అస్మా అవస్యవః శృణోతు నో హవం రుద్రో మరుత్వాన్ ।	
తన్నో మిత్రో వరుణో మామహన్తా-మదితిః సిన్ధుః పృథివీ ఉత ద్యౌః ॥	11[6]

(115)

చిత్రం దేవానామిషదృచస్యసూక్తస్యకుత్సః సూర్యస్తిష్ఠమ్ ।

చిత్రం దేవానాముదగాదనీకం చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః ।	
ఆప్రా ద్యావాపృథివీ అన్తరిక్షం సూర్య ఆత్మా జగత్స్తస్థుషశ్చ ॥	1
సూర్యో దేవీముషన్తం రోచమానాం మర్యో న యోషామభ్యేతి ప్రశ్చాత్ ।	
యత్రా నరో దేవయన్తో యుగాని వితన్తతే ప్రతి భద్రాయ భద్రమ్ ॥	2
భద్రా అస్వా హరితః సూర్యస్య చిత్రా ఏతగ్వా అనుమాద్యాసః ।	
వమస్యన్తో దివ ఆ పృష్ఠమస్తుః పరి ద్యావాపృథివీ యన్తి సద్యః ॥	3
తత్సూర్యస్య దేవత్వం తన్మహిత్వం మధ్యా కర్వోర్విత్తం సం జభార ।	
యదేదయుక్త హరితః సధస్తా-దాద్రాత్రీ వాసన్తనుతే సిమస్మే ॥	4
తన్మిత్రస్య వరుణస్యాభిచక్షే సూర్యో రూపం కృణుతే ద్యోరుపస్థే ।	
అన్తమన్యద్ధుశదస్య పాజః కృష్ణమన్యద్ధరితః సం భరన్తి ॥	5

అ॒ద్యా దే॑వా ఉ॒ది॒తా సూ॑ర్యస్య ని॒రం॑హఃః పి॒పు॒తా ని॒ర॒వ॒ద్యాత్ ।

తన్నో॑ మి॒త్రో వ॒రు॒ణో మా॒మ॒హ॒న్తా-మ॒ది॒తిః సి॒న్ధుః పృ॒థ్వివీ॑ ఉ॒త ద్యాః॑ ॥

6[7]

[సప్తదశో ౭ నువాకః ॥ సూ. 116-120]

(116)

నాసత్యాభ్యామితి పంచవింశత్యుచస్య సూక్తస్య దైర్ఘతమసః కక్షీవానశ్వినౌ త్రిష్టుప్ ।

నా॑స॒త్యాభ్యాం బ॒ర్హి॒రి॒వ ప్ర॑ వృ॒క్షో స్తో॒మాః ఇ॒య॒ర్మ్యభి॑యే॒వ వా॑తః ।

యా॒వ॒ర్భ॒గాయ॑ వి॒మ॒దాయ॑ జ్ఞాయాం సే॒నాజు॑వా॒న్యూ॒హ॒తూ ర॒థేన॑ ॥

1

వీ॒క్షు॒ప॒త్రభి॑రాశు॒హేమ॑భి॒ర్వా దే॒వానాం॑ వా జూ॒తిభిః॑ శాశ॒దానా॑ ।

తద్రా॑స॒భో నా॑సత్యా స॒హస్ర॑-మా॒జా య॒మస్య॑ ప్ర॒థనే॑ జిగాయ ॥

2

తు॒గ్రో హ భు॑జ్యమ॒శ్వినో॑దమే॒ఘే ర॒యిం న క॑శ్చి॒న్మమ్న॑వాః అ॒వాహోః॑ ।

త॒మూ॒హధు॑రై॒భిరా॑త్మ॒న్వతీ॑భి-ర॒న్తరి॑క్షప్ర॒ద్భిర॑పో॒దకా॑భిః ॥

3

తి॒స్రః క్ష॒ప్రస్తి॑రహో॒త్రివ॑ద్భి-రా॒సత్యా॑ భు॒జ్యమూ॒హధుః॑ ప॒త్రజ్ఞైః॑ ।

స॒ము॒ద్రస్య॑ ధ॒న్వన్వార్ధ॑స్య పా॒రే త్రిభీ॑ ర॒థైః శ॒తప॑ద్భిః ష॒కశ్వైః॑ ॥

4

అ॒నార॑మ్భణే తద॒వీ॒రయే॑థా-మనా॒స్థానే॑ అ॒గ్రభ॑ణే స॒ముద్రే॑ ।

యద॑శ్వినా ఊ॒హధు॑ర్భు॒జ్యమ॒స్తం శ॒తారి॑త్రాం నా॒వమా॑తస్థి॒వాంసమ్॑ ॥

5[8]

యమ॑శ్వినా దద॒ధుః శ్వే॒తమ॑శ్వ-మ॒ఘాశ్వా॑య శ॒శ్వది॑త్స్వస్తి ।

తద్వాం ద్రా॒త్రం మ॑హి కీ॒ర్తేన్యం॑ భూ-తై॒ద్వో వాజీ॑ స॒దమి॑ద్ధ॒వ్యో అ॒ర్యః ॥

6

యు॒వం స॒రా స్తు॒వతే॑ ప॒జ్జియా॑య క్షీ॒వతే॑ అ॒రద॑తం పు॒రంధి॑మ్ ।

కా॒రో॒తరా॑చ్చ॒ఘాద॑శ్వస్య వృ॒ష్ణః శ॒తం కు॑మ్భాః అ॒సిఞ్చ॑తం సు॒రాయాః॑ ॥

7

హిమేనాగ్నిం ఘ్రుంసమవారయేథాం పితుమతీమూర్జమస్మా అధత్తమ్ ।

ఋబీసే అత్రిమశ్వినావనీత-మున్నిన్యథుః సర్వగణం స్వస్తి ॥ 8

పరావతం నాసత్యానుదేథా-ముచ్ఛాబుధ్నం చక్రధుర్జిహ్మాభారమ్ ।

క్షరన్నాప్తో న ప్రాయనాయ రాయే సహస్రాయ తృప్యతే గోతమస్య ॥ 9

జుజురుషో నాసత్యోత వప్రిం ప్రాముఞ్చతం ద్రాపిమివ చ్యవనాత్ ।

ప్రాతిరతం జహితస్యాయుర్దస్రా-దిత్పతిమకృణుతం కనీనామ్ ॥ 10[9]

తద్వాం నరా శంస్యం రాధ్యం చా-భిష్టిమన్నాసత్యా వరూథమ్ ।

యద్విద్వాంసా నిధిమివాపగూహ్లా-ముద్ధర్మతాదూపథుర్వన్దనాయ ॥ 11

తద్వాం నరా సనయే దంస ఉగ్ర-మావిష్కృణోమి తన్యతుర్న వృష్టిమ్ ।

దృధ్యత్ హా యన్మధ్వాధర్వణో వా-మశ్వస్య శీర్షా ప్ర యదీమువాచ ॥ 12

అజోహవీన్నాసత్యా కరా వాం మహే యామస్పరుభుజా పురంధిః ।

శ్రుతం తచ్ఛాసురివ వధ్రిమత్యా హిరణ్యహస్తమశ్వినావదత్తమ్ ॥ 13

ఆస్నో వృకస్య వర్తికామభీకే యువం నరా నాసత్యాముముక్తమ్ ।

ఉతో క్రివిం పురుభుజా యువం హా కృపమాణమకృణుతం విచక్షే ॥ 14

చరిత్రం హి వేర్రివాచ్ఛేది పర్ణ-మాజా ఖేలస్య పరితక్మాయామ్ ।

సద్యో జఙ్ఘామాయసీం విశ్వలాయై ధనే హితే సర్తవే ప్రత్యధత్తమ్ ॥ 15[10]

శతం మేషాన్స్వక్యే చక్షదాన-మృజ్రాశ్వం తం పితాన్దం చకార ।

తస్మా ఆక్షీ నాసత్యా విచక్ష ఆధత్తం దస్రా భిషజావన్తర్వన్ ॥ 16

ఆ వాం రథం దుహితా సూర్యస్య కార్షేవతిష్ఠదర్వతా జయన్తీ ।

విశ్వే దేవా అన్యమన్యన్త హృద్భిః సము శ్రియా నాసత్యా సచేథే ॥ 17

- యదయా॑తం ది॒వోదా॑సాయ వ॒ర్తి-ర్భ॑రద్వా॒జాయా॑శ్వి॒నా హ॑యన్తా ।
 రే॒వదు॑వాహ స॒చనో॑ రథో॒ వాం వృ॑షభశ్చ శింశు॒మార॑శ్చ యుక్తా ॥ 18
- ర॒యిం సు॑క్ష॒త్రం స్వ॑ప్తత్యమా॒యుః సు॒వీర్యం॑ నాస॒త్యా వ॑హన్తా ।
 ఆ జ॒హ్నీవీ॑ం స॒మన॑సోప్త వా॒జై-స్త్రి॑రహ్నో॒ భాగం॑ దధ॒తీమ॑యాతమ్ ॥ 19
- ప॒రివి॑ష్టం జా॒హుషం॑ వి॒శ్వతః॑ సీం సు॒గేభి॑ర్న॒క్తమూ॑హథూ ర॒జోభిః॑ ।
 వి॒భిన్దు॑నా నాస॒త్యా రథే॑న వి ప॒ర్వతా॑ అజ॒రయా॑ అయాతమ్ ॥ 20[11]
- ఏ॒కస్యా॑ వస్తో॒రావ॑తం రణో॒య వ॑శమశ్వి॒నా స॒నయే॑ సహస్రా ।
 ని॒రహ॑తం దు॒చ్ఛునా॑ ఇన్ద్ర॒వన్తా పృ॑థుశ్రవ॒సో వృ॑షణావరా॒తీః ॥ 21
- శ॒రస్య॑ చిదార్చ॒త్యస్యా॑వతాదా నీ॒చాదు॑చ్ఛా చ॒క్రథుః॑ పాత॒వే వాః ।
 శ॒యవే॑ చిన్నాస॒త్యా శచీ॑భి-ర్ణసు॒రయే॑ స్త॒ర్యం పి॑ష్యథు॒ర్గామ్ ॥ 22
- అ॒వస్య॑తే స్తు॒వతే॑ కృ॒ష్ణియా॑య ఋ॒జూయ॑తే నాస॒త్యా శచీ॑భిః ।
 ప॒శుం న న॑ష్టమి॒వ ద॑ర్శనాయ వి॒ష్టాప॑స్యం దదథు॒ర్విశ్వ॑కాయ ॥ 23
- ద॒శ రా॑త్రీరశి॒వేనా॑ నవ దూ॒-నవ॑నద్ధం శ్చ॒త్తిత॑మప్స్వ॒న్తః ।
 వి॒ప్రుతం॑ రే॒భము॑దని ప్రవృ॒క్త-ము॑న్ని॒న్యథుః॑ సోమ॒మివ॑ స్తు॒వేణ॑ ॥ 24
- ప్ర వాం దం॒సాంస్య॑శ్వి॒నావవో॑చ-ము॒స్య ప॑తిః స్యాం సు॒గవః॑ సు॒వీరః॑ ।
 ఉ॒త ప॑శ్యన్న॒శ్చవస్తీ॑ర్ణమా॒యు-ర॑స్త॒మివే॑జ్జ॒రిమా॑ణం జగ॒మ్యామ్ ॥ 25[12]

(117)

- మధ్యః సోమ॑స్యేతి పంచవింశత్యచస్య సూక్తస్యదైర్ఘ్యతమసః కక్షీవానశ్వి॒నా త్రి॑ష్టుమ్ ।
 మధ్యః సోమ॑స్యాశ్వి॒నా మదా॑య ప్ర॒త్యో హో॑తా వి॒వాస॑తే వామ్ ।
 బ॒ర్హిష్ఠీ॑ రాతి॒ర్విశ్రీ॑తా గీ-రి॒షా యా॑తం నాస్తతో॒ప్త వా॑జైః ॥ 1

- యో వామశ్వినా మనసో జవీయా-న్రథః స్వశో విశ ఆజిగాతి ।
 యేన గచ్ఛథః సుకృతో దురోణం తేన నరా వర్తిరస్మభ్యం యాతమ్ ॥ 2
- ఋషిం నరావంహస్తః పాఞ్చజన్య-మృబీసాదత్రిం ముఞ్చథో గణేన ।
 మిన్తాదస్యోరశివస్య మాయా అనుపూర్వం వృషణా చోదయన్తా ॥ 3
- అశ్వం న గూహ్యమశ్వినా దురేవై-ర్షషిం నరా వృషణా రేభమపు ।
 సం తం రిణీథో విప్రుతం దంసోభి-ర్న వాం జూర్యన్తి పూర్వ్యా కృతాని ॥ 4
- సుషుప్వాంసం న నిర్మతేరుపస్తే సూర్యం న దస్రా తమసి క్షియన్తమ్ ।
 శుభే రుక్మం న దర్శతం నిఖాత-ముదూపథురశ్వినా వన్దనాయ ॥ 5[13]
- తద్వాం నరా శంస్యం పజ్జియేణ కక్షీవతా నాసత్యా పరిజ్మన్ ।
 శఫాదశ్వస్య వాజినో జనాయ శతం కుమ్భా అసిఞ్చతం మధూనామ్ ॥ 6
- యువం నరా స్తువతే కృష్ణియాయ విష్ణావ్సం దదధుర్విశ్వకాయ ।
 ఘోషాయై చిత్పితృషదే దురోణే పత్రిం జూర్యన్త్యా అశ్వినావదత్తమ్ ॥ 7
- యువం శ్యావాయ రుశతీమదత్తం మహః క్షోణస్యాశ్వినా కణ్వాయ ।
 ప్రవాచ్యం తద్వృషణా కృతం వాం యన్సార్షదాయ శ్రవో అధ్యధత్తమ్ ॥ 8
- పురూ వర్షాంస్యాశ్వినా దధానా ని పేదవ ఊహధురాశుమశ్వమ్ ।
 సహస్రసాం వాజినమప్రతీత-మహిహసం శ్రవస్యం తరుత్రమ్ ॥ 9
- వీతాని వాం శ్రవస్యా సుదానూ బ్రహ్మజ్గ్షం సదన్తం రోదస్యోః ।
 యద్వాం ప్రజాసో అశ్వినా హవన్తే యాతమిషా చ విదుషే చ వాజమ్ ॥ 10[14]
- సూనోర్మానేనాశ్వినా గృణానా వాజం విప్రాయ భురణా రదన్తా ।
 అగస్త్యే బ్రహ్మణా వావృధానా సం విశ్వలాం నాసత్యారిణీతమ్ ॥ 11

- కుహా యాన్తా సుష్టుతిం క్రావ్యస్య దివో నపాతా వృషణా శయుత్రా ।
 హిరణ్యస్యేవ కలశం నిఖాత-ముదూపధుర్షశమే అశ్వినాహన్ ॥ 12
- యువం చ్యవానమశ్వినా జరన్తం పునర్యువానం చక్రథుః శచీభిః ।
 యువో రథం దుహితా సూర్యస్య సహ శ్రియా నాసత్యావృణీత ॥ 13
- యువం తుగ్రాయ పూర్వేభిరేవైః పునర్మన్యావభవతం యువానా ।
 యువం భుజ్యమర్ణస్తో నిః సముద్రా-ద్విభిరూహధుర్మజ్జేభిరశ్వైః ॥ 14
- అజోహవీదశ్వినా తౌగ్ర్యో వాం ప్రోహ్యః సముద్రమవ్యధిర్జగన్వాన్ ।
 నిష్ఠమూహధుః సుయుజౌ రథేన మనోజవసా వృషణా స్వస్తి ॥ 15 [15]
- అజోహవీదశ్వినా వర్తికా వా-మాసోన్ని యత్సీమముఞ్చతం వృకస్య ।
 వి జయుషా యయథుః సాన్వదే-ర్జాతం విష్వావో అహతం విషేణ ॥ 16
- శతం మేషాస్స్వక్యే మామహోనం తమః ప్రణీతమశివేన పిత్రా ।
 ఆక్షీ ఋజ్రాశ్వే అశ్వినావధత్తం జ్యోతిరన్ధాయ చక్రధుర్విచక్షే ॥ 17
- శునమన్ధాయ భరమహ్వయత్సా వృకీరశ్వినా వృషణా నరేతి ।
 జౌరః కనీన ఇవ చక్షదాన ఋజ్రాశ్వః శతమేకం చ మేషాన్ ॥ 18
- మహీ వామూతిరశ్వినా మయోభూ-రుత స్రామం ధిష్ణ్యా సం రిణీథః ।
 అథా యువామిదహ్వయత్పురంధి-రా గచ్ఛతం సీం వృషణావవోభిః ॥ 19
- అధేనుం దస్రా స్తర్యం విషక్తా-మపిన్వతం శయవే అశ్వినా గామ్ ।
 యువం శచీభిర్విమదాయ జౌయాం స్యూహధుః పురుమిత్రస్య యోషామ్ ॥ 20 [16]
- యవం వృకేణాశ్వినా వప్తనే-షం దుహన్తా మనుషాయ దస్రా ।
 అభి దస్యం బకురేణా ధమన్తో-రుజ్యోతిశ్చక్రథురార్యాయ ॥ 21

అ॒థ॒ర్వ॒ణా॒యా॒శ్వి॒నా దధీ॑చే ॒శ్వ॒ం శి॒రః॑ ప్ర॒త్యై॒రయ॑తమ్ ।	
స వాం మధు ప్ర వో॑చదృతాయ-న్వా॒ష్టం యద్ద॑స్రావపి క॒క్ష్యం వామ్ ॥	22
సదా॑ కవీ సుమతిమా చకే॑ వాం విశ్వా॒ ధి॒యో అ॒శ్వి॒నా ప్రా॑వతం మే ।	
అ॒స్మే ర॒యిం నా॑సత్యా బృహ॒న్త-మ॑పత్యసా॒చం శ్రు॑త్యం రరాథామ్ ॥	23
హి॒రణ్య॑హస్తమశ్వి॒నా రరా॑ణా పుత్రం నరా వధ్రిమత్యా అదత్తమ్ ।	
త్రి॒ధా హా శ్యా॑వమశ్వి॒నా విక॑న్త-ము॒జ్జీవ॑స ఐరయతం సుదానూ ॥	24
ఏ॒తాని॑ వామశ్వి॒నా వీ॒ర్యా॑ణి ప్ర పూర్వా॒ణ్యాయ॑వో ॒వోచన్ ॥	
బ్ర॒హ్మ కృ॑ణ్వన్తో వృష॒ణా యు॑వభ్యాం సువీ॒రాసో॑ విదధ॒మా వదే॑మ ॥	25 [17]

(118)

ఆ వాం రథ ఇత్యేకాదశర్చస్య సూక్తస్య దైర్ఘ్యతమసః కక్షీవానశ్విసౌ త్రిష్టుప్ ।

ఆ వాం రథో॑ అశ్వి॒నా శ్యే॑నపత్వా సుమృ॒శీకః॑ స్వ॒వా యా॑త్వర్వాజ్ ।	
యో మ॒ర్త్యస్య॑ మన॒సో జవీ॑యాన్ త్రి॒వన్తు॑రో వృష॒ణా వాత॑రంహః ॥	1
త్రి॒వన్తు॑రేణ త్రి॒వృతా॑ రథే॒న త్రి॒చక్రే॑ణ సు॒వృతా॑ యాతమర్వాక్ ।	
పి॒న్వతం॑ గా జి॒న్వత॑మర్వతో నో వ్ర॒ర్థయ॑తమశ్వి॒నా వీ॒రమ॑స్మే ॥	2
ప్ర॒వద్యా॑మనా సు॒వృతా॑ రథే॒న ద॒స్రావి॑మం శృణు॒తం శ్లో॑కమద్రేః ।	
కి॒మ౞జ్ వాం ప్ర॒త్యవ॑ర్తిం గమి॒ష్టా-హు॑ర్విప్రాసో అశ్వి॒నా పు॒రాజాః ॥	3
ఆ వాం శ్యే॑నాసో అశ్వి॒నా వహ॑న్తు రథే॒ యు॒క్తాస॑ ఆశ॒వః ప॒త॒జ్ఞాః ।	
యే అ॒ప్తు॑రో ది॒వ్యాసో॑ న గృ॒ధ్రా అభి॑ ప్రయో నాసత్యా వహన్తి ॥	4
ఆ వాం రథం॑ యు॒వతి॑స్తిష్ఠదత్ర జు॒ష్టివీ॑నరా దుహితా సూర్యస్య ।	
పరి॑ వామశ్వా వపుషః పత॒జ్ఞా వయో॑ వహన్తురుషా అభీ॑కే ॥	5[18]

ఉద్వస్త్వనమైరతం దంసనాభి-రుద్రేభం దస్రా వృషణా శచీభిః ।	
నిష్టైగ్ర్యం పారయథః సముద్రా-త్పునశ్శ్చవాసం చక్రథుర్యవాసమ్ ॥	6
యువమత్రయే ౭వనీతాయ తప్త-మూర్ణమోమాసమశ్వినావధత్తమ్ ।	
యువం కణ్వాయాపిరిష్టాయ చక్షుః ప్రత్యధత్తం సుష్టుతిం జుజుషాణా ॥	7
యువం ధేనుం శ్రయవే నాధితాయా-పిన్వతమశ్వినా పూర్వాయ ।	
అముఞ్చతం వర్తికామంహసో నిః ప్రతి జఙ్ఘం విశ్వలాయా అధత్తమ్ ॥	8
యువం శ్వేతం పేదవ ఇన్ద్రజాత-మహిహసమశ్వినాదత్తమశ్వమ్ ।	
జోహూత్రమర్యో అభిభూతిముగ్రం సహస్రసాం వృషణం వీడ్వఙ్గమ్ ॥	9
తా వాం నరా స్వవసే సుజాతా హవామహే అశ్వినా నాధమానాః ।	
ఆ న ఉప్త పసుమతా రథేన గిరో జుషాణా సుచితాయ యాతమ్ ॥	10
ఆ శ్వేనస్య జవసా నూతనేనా-స్మే యాతం నాసత్యా స్రజోషాః ।	
హవే హి వామశ్వినా రాతహవ్యః శశ్వత్తమాయా ఉషసో వ్యష్టా ॥	11[19]

(119)

ఆవాంరథమితి దశర్చస్య సూక్తస్య దైర్ఘ్యతమసః కక్షీవానశ్వినౌ జగతీ ।

ఆ వాం రథం పురుషాయం మనోజువం జీరాశ్వం యుజ్జీయం జీవసే హువే ।	
సహస్రకేతుం వనినం శతద్వసుం శ్రుష్టివాసం వరివోధామభి ప్రయః ॥	1
ఊర్ధ్వా ధీతిః ప్రత్యస్య ప్రయామ-స్యధాయి శస్త్రస్సమయన్త ఆ దిశః ।	
స్వదామి ఘర్మం ప్రతి యస్త్యాతయ ఆ వామూర్జానీ రథమశ్వినారుహత్ ॥	2
సం యన్మిథః పస్పృధానాసో అగృత శుభే మఖా అమితా జాయవో రణే ।	
యువోరహ ప్రవణే చేకితే రథో యదశ్వినా వహథః సూరిమా వరమ్ ॥	3

యువం భుజ్యం భురమాణం విభిర్గతం స్వయుక్తిభిర్నివహంతా పితృభ్య ఆ ।
 యాసిష్టం వర్తిర్షుషణా విజేన్యం దివోదాసాయ మహి చేతి వామవః ॥ 4
 యువోరశ్వినా వపుషే యువాయుజం రథం వాణీ యేమతురస్య శర్థమ్ ।
 ఆ వాం పతిత్వం సఖ్యాయ జగ్ముషీ యోషావృణీత జేన్యా యువాం పతీ ॥ 5 [20]

యువం రేభం పరిషూతేరురుప్యథో హిమేన ఘుర్మం పరితప్తమత్రయే ।
 యువం శయోరవసం పిష్యథుర్గవి ప్ర దీర్ఘేణ వస్తనస్తార్యాయుషా ॥ 6
 యువం వస్తనం నిర్మతం జరణ్యయా రథం న దస్రా కరణా సమిన్యథః ।
 క్షేత్రాదా విప్రం జనథో విప్రన్యయా ప్ర వామత్ర విధతే దంసనా భువత్ ॥ 7
 అగచ్ఛతం కృపమాణం పరావతి పితుః స్వస్య త్యజస్మా నిబాధితమ్ ।
 స్వర్వతీరిత క్షాతీర్మ్యవోరహ చిత్రా అభీకే అభవన్నభిష్టయః ॥ 8
 ఉత స్యా వాం మధుమన్మక్షికారప-న్మదే సోమస్యాశిజో హువన్యతి ।
 యువం దధీచో మన ఆ వివాసథో క్రథా శిరః ప్రతి వామశ్వ్యం వదత్ ॥ 9
 యువం పేదవే పురువారమశ్వినా స్పృధాం శ్వేతం తరుతారం దువన్యథః ।
 శర్త్యైరభిద్యుం పృతనాసు దుష్టరం చర్మత్యమిన్ద్రమివ చర్షణీసహమ్ ॥ 10 [21]

(120)

కారాధదితి ద్వాదశర్చస్య సూక్తస్యదైర్ఘతమసః కక్షీవానశ్వినౌ ఆద్యా గాయత్రీ ద్వితీయా కకువ్
 తృతీయాకావిరాట్ చతుర్థీనష్టరూపీ పంచమీ తనుశిరా షష్ఠ్యష్టిక్ సప్తమీవిష్టారబృహత్యష్టమీ
 కృతిర్నవమీ విరాట్ అంత్యాస్త్రో గాయత్ర్యః । (అంత్యా దుస్సుప్న నాశినీ) ।

కా రాధద్ధోత్రాశ్వినా వాం కోవాం జోష ఉభయోః । క్రథా విధాత్యప్రచేతాః ॥ 1
 విద్వాంసా విద్దురః పృచ్ఛే-దవిద్వాన్విత్థాపరో అచేతాః । నూ చిన్ను మర్తే అక్రో ॥ 2

తా వి॒ద్వాం॑సా॒ హ॒వామ॑హే॒ వాం తా॑ నో॒ వి॒ద్వాం॑సా॒ మ॒న్మ॑ వోచేతమద్య । ప్రా॒ర్చ॒ద్దయ॑మా॒నో యు॑వాకుః ॥	3
వి పృ॑చ్ఛామి ప్రా॒క్యా॒న దే॒వా-స్వ॑ష్కృతస్యాద్భుతస్య దస్రా । ప్రాతం చ స॑హ్యసో యువం చ రభ్యసో నః ॥	4
ప్ర యా ఘో॑షే భృగ॑వాణే న శోభే॒ యయా॑ వాచా యజ॑తి ప॒జ్జియో॑ వామ్ । ప్రై॒ష్యయు॑ర్న వి॒ద్వాన్ ॥	5 [22]
శ్రు॒తం గా॑య॒త్రం త॑క॒వాన॒స్యా-హం చి॒ద్ధి రి॒రేభా॑శ్వి॒నా వామ్ । ఆక్షీ॑ శుభస్పతీదన్ ॥6 యు॒వం హ్యోస్తం॑ మ॒హో ర-న్య॑వం వా యన్మి॒రత॑తంసతమ్ । తా నో॑ వసూ సుగ్రో॒పాస్యా॑తం ప్రాతం నో వృ॒కాద॑ఘాయోః ॥	7
మా క॑స్మై ధా॒తమ॑భ్యమి॒త్రిణే॑ నో మాకు॒త్రా నో గృ॒హేభ్యో॑ ధే॒నవో॑ గుః । స్త॒నాభు॑జో అశి॒శ్వీః ॥	8
దు॒హీయ॑న్మి॒త్రధి॑తయే యు॒వాకు॑ రా॒యే చ నో॑ మి॒మీతం॑ వాజ॒వత్యై॑ । క్ష॒షే చ నో॑ మి॒మీతం॑ ధే॒నుమ॑త్యై ॥	9
అ॒శ్వి॒నోర॑స॒నం రథ॑-మ॒నశ్వం॑ వాజి॒నీవతోః॑ । తే॒నాహం॑ భూరి॒ చాక॑న ॥	10
అ॒యం స॑మ॒హ మా త॒నూ-హ్యతే॑ జ॒నా అను॑ । సోమ॑పే॒యం సు॒ఖో రథః॑ ॥	11
అధ॑ స్వ॒ప్నస్య॑ ని॒ర్విదే॑ ॒భుజ్జా॑తశ్చ రే॒వతః॑ । ఉ॒భా తా బ॒స్రి నశ్య॑తః ॥	12[23]

[అష్టాదశో ౭నువాకః ॥ సూ. 121-126]

(121)

కదిత్యేతి పంచదశర్చస్య సూక్తస్యదైర్ఘ్యతమసః కక్షీవానిస్త్రస్త్రిష్టుప్ (విశ్వేదేవావా) ।

- కది॒త్థా న్మాః॑ : పా॒త్రం దే॒వయ॑తాం శ్రవ॒ద్గిరో॑ అ॒గ్నిర॑సాం తు॒రణ్యన్॑ ।
 ప్ర యదా॒న॒స్విశ॑ ఆ హ॒ర్యస్తో॑రు క్రం॒సతే॑ అ॒ధ్వరే॑ యజ॒త్రః ॥ 1
- స్త॒ష్ఠీర్ధ॑ ద్యాం స ధ॒రుణం॑ ప్రుషా॒య-ధృ॑భు॒ర్వాజాయ॑ ద్రవి॒ణం నరో॑ గోః ।
 అను॑ స్వ॒జాం మ॒హిష॑శ్చక్ష॒త వ్రాం మే॒నామ॑శ్వ॒స్య పరి॑ మాత॒రం గోః ॥ 2
- నక్ష॑ద్ధవ॒మరు॑ణీః పూ॒ర్వం రాట్ తురో॑ వి॒శామ॑గ్నిర॒సామను॑ ద్యూన్ ।
 తక్ష॑ద్వజ్రం నియు॒తం తస్త॑ష్ఠు॒ద్ధ్వాం చతు॑ష్పదే॒ నర్యాయ॑ ద్విపాదే॒ ॥ 3
- అ॒స్య మదే॑ స్వ॒ర్యం దా ఋ॒తాయా-పీ॑వృత॒ముసి॒యాణా॑మనీ॒కమ్ ।
 యద్ధ॑ ప్ర॒సర్గే॑ త్రి॒కకు॑మ్నివ॒ర్త-దప॑ ద్రు॒హో మాను॑షస్య దురో॒ వః ॥ 4
- తుభ్యం॑ పయో॒ యత్ప్రి॑తరావనీ॒తాం రాధః॑ సు॒రేత॑స్తు॒రణే॑ భు॒రణ్యా॑ ।
 శుచి॑ యత్తే॒ రేక్ష॑ ఆ॒యజ॑న్వ స॒బర్షు॑ఘా॒యాః పయ॑ ఉ॒సియా॑యాః ॥ 5[24]
- అధ॑ ప్ర జ॒జ్ఞే త్ర॑రణీ॒ర్మమ॑త్తు ప్ర రో॒చ్యస్యా॑ ఉ॒షసో॑ న సూ॒రః ।
 ఇ॒న్దుర్యే॑భి॒రాష్ట్ర॑ స్వేదు॒హవ్యైః స్రు॑వేణ॒ సిఞ్చ॑జ్జర॒ణాభి॑ ధా॒మ ॥ 6
- స్వి॒ధ్మా యద్వ॑న॒ధితి॑రప్రస్యా-త్సా॒రో అ॒ధ్వరే॑ ప॒రి రో॑ధ॒నా గోః ।
 యద్ధ॑ ప్ర॒భాసి॑ కృ॒త్వాఽను॑ ద్యూ-నన॒ర్విశే॑ ప్రశ్విషే॒ తురాయ॑ ॥ 7
- అ॒ష్టా మహో॑ ది॒వ ఆదో॑ హ॒రీ ఇహ॑ ద్యు॒ష్మాసా॑హ॒మభి॑ యో॒ధాన॑ ఉ॒త్సమ్ ।
 హ॒రిం యత్తే॑ ము॒న్దిసం॑ దుక్ష॒స్త్పృథే॑ గో॒రభ॑స॒మద్రి॑భి॒ర్వాతా॑ప్యమ్ ॥ 8
- త్వమా॒యసం॑ ప్రతి॒ వర్త॑యో గో-ర్ది॒వో అ॒శ్మాన॑ముపనీ॒తమృ॑భ్యా ।
 కు॒త్సాయ॑ యత్ర పు॒రుహూ॑తవ॒స్వ-ఇ॒చ్ఛమ॑న॒నైః ప॒రియా॑సి వ॒ధైః ॥ 9
- పు॒రా య॑త్సూ॒రస్త॑మ॒సో అపీ॑తే-స్తమ॒ద్రివః॑ ఫ॒లిగం॑ హే॒తిమ॑స్య ।
 శు॒ష్ఠస్య॑ చి॒త్ప॒రిహి॑తం యదో॒జో ది॒వస్ప॒రి సు॒గ్రథి॑తం తదా॒దః ॥ 10[25]

అను త్వా మహీ పాజసీ అచక్రే ద్యావైక్షామా మదతామిన్ద్ర కర్మన్ ।	
త్వం వృత్రమాశయానం సిరాసు మహో వజ్రేణ సిష్వపో వరాహుమ్ ॥	11
త్వమిన్ద్ర నర్వో యా అవో నృ-నిష్టా వాతస్య సుయుజో వహిష్మాన్ ।	
యం తే క్రావ్య ఉశనా మన్దినం దా-ద్వృత్రహణం పార్శ్యం తతక్ష వజ్రమ్ ॥	12
త్వం సూరో హరితో రామయో నృ-స్ఫరచ్చక్రమేతశో నాయమిన్ద్ర ।	
ప్రాస్య ప్రారం నవతిం నావ్యానా-మపి కర్తమవర్తయో యజ్ఞాన్ ॥	13
త్వం నో అస్యా ఇన్ద్ర దుర్హణాయాః ప్రాహి వజ్రివో దురితాదభీకే ।	
ప్ర నో వాజాన్ద్రథ్యోఽతి అశ్వబుధ్యా-నిషే యన్తి శ్రవసే సూన్యతాయై ॥	14
మా సా తే అస్మత్సుమతిర్వి దస్త-ద్వాజప్రమహాః సమిషో వరస్త ।	
ఆ నో భజ మఘవన్గోష్వర్యో మంహిష్మాస్తే సద్ధమాదః స్యామ ॥	15[26]

॥ ఇతి ప్రథమో ఽష్టకే ఽష్టమో ఽధ్యాయః ॥

॥ ప్రథమాష్టకే సూక్తసంఖ్యా 121 ఋచః 1370 ॥

॥ అష్టమాధ్యాయే వర్గాః 26 సూక్తాని 9 ఋచః 135 ॥

॥ ఇతి ప్రథమాష్టకః ॥

॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥

